

A tél Füreden

Mit csinálnak a fürediek télen? Már amennyire persze van még tél Magyarországon, s nem állunk át teljesen egy mediterrán zimankóra, amikor rövidnadrágban megyünk a szent misére. Az időjárás is olyan lett, mint a politika: kiszámíthatatlan. Jó lenne belesni a fürediek álmaiba, mint tette azt Asmódi, a híres regénybeli sánta ördög annak idején. De még jobb elképzelni vagy inkább remélni, hogy mivel töltik a téli napokat? Vajon örülnek-e annak, hogy kevés a turista, vagy várják azt az időt, hogy hamarosan már minden vendéglátóhely téliesítve lesz, s újra tömegek sétálnak a part mentén.

Krúdy az őszt szerette, a csendet, a táj és a tó megpihenését. De egy Krúdy-féle skriblernek ez volt a legjobb időszaka magányos özvegyasszonyok meghódításához. Hol van manapság ennyi meghódítani való özvegyasszony Füreden? (És Szindbádok sincsenek már...) Mondják, Jó-kai sem látta a téli Füredet, szeptember táján fedeles kocsira pakolta Róza asszony nyári befőzésének eredményeit s mentek vissza a zsúfolt Pestre lakni, ahol már akkor is több volt Krisztyán Tódór, mint a szelíd Timár Mihály. (Dehogy volt ő szelíd! Műszeriben nem válogató vállalkozó a javából!)

Mit csinálhatnak a fürediek télen? Tudom, azért mert vendég nincs, az élet nem áll le. De hát valóban nincs vendég? A szívkörház gyógyulói csak megjelennek délutáni pihentető sétáikon a mólón vagy benyitnak a „hatlépcsősbe”, miután alaposan körülnéztek, nem látja-e őket valaki az orvosok közül? Vannak már szállodáink, amelyekben egyre több a téli vendég, aki talán éppen ezt szereti: a csend és pihenés napjait, de legyen meg hozzá az európai minőségű összkomfort. S csak élvezni tudja, hogy decemberben szinte mindennap felcsendül valahol az ének: iskolában, templomban, a nagy karácsonyfa alatt.

Mit csinálhatnak a fürediek télen? Remélem azt, amit a régi-ek. Az asszonyok felkeresik, egymást s délutáni kávézás közben jól kibeszélik a másikat. A férfiak a pincékben találkoznak, hogy az egekbe dicsérik sűrű koccintás közben az idei bort, leszólva a szomszéd község satnya lőréjét. Tán még malacsvitás is felhangzik egyik-másik udvarban, s disznótorra gyűl össze a nagy család. Idilli lenne a kép? Hát persze. De azért jó lenni hinni, tudni, hogy a helybeliek őrzik még azt, ami évszázadok alatt alakult itt: egy kisváros szellemiségét, békéjét, derűjét, belső erkölcsi rendjét. S nemcsak a tél nyugodt csendjében.

– Praznovszky Mihály –

Verseny előnyben

– Év végi beszélgetés dr. Bóka Istvánval –

Fejlődik Füred, a polgármester úr a legutóbbi testületi ülésen azt mondta, hogy akár túl is nyerheti magát a város a pályázatokon.

– Azok a pályázatok, amelyeket megnyertünk, il-

letve szeretnénk megnyerni, egyrészt önrésszel terheltek, másrészt, hogy értelmesen fejleszthessünk egy területet, ahhoz még az önrészen túl is be kell fektetni. Tehát pl. a Balaton Ékkő II pályá-

zatunknál már 270 millió Ft az önrész, de a befektetés elmeget akár a 400 millióig is, hiszen ha hozzájárulunk a Zsigmond, a Csokonai, a Honvéd és a Táncsics utcához, akkor már a közvilágítást is érdemes részben felújítani, és részben díszkandeláberekkel ellátni, a légkábelt a földbe helyezni, és ez már nem része a pályázatnak. A hivatallal szemben tervezett építkezésnél, az úgynevezett város rehabilitációs pályázatnál „csak” 200 millió Ft az önrész, de vannak olyan a pályázatban nem elszámolható tervrészek, pl. a mélygarázs, a zenekiskola épületének a belső felújítása, ami legalább 250-300 millió Ft-os többletkiadást jelent. Előbb-utóbb a Lóczy gimnázium 6-700 millió Ft-os felújításához legalább 300-350 millió Ft-ot szintén hozzá kell tennie az önkormányzatnak. És mindig adódnak kisebb útfelújítások, kisebb önrészt igénylő pályázatok. Ha ezeket összeadjuk, akkor ez akár egymilliárd Ft-ot meghaladó összeg is lehet. Szerencsére működési többlete van a városnak, és úgy tűnik, ezt meg tudjuk őrizni a következő évben is, és rendelkezünk még költségvetésen kívüli többlettel, lekötött banki betéttel.

– Min tud megspórolni pénzt a város, hiszen a 300 millió Ft működési plusz csak ebből adódhat?

– Csökkent a gyereklétszám a városban, és ehhez igazítottuk az intézményi struktúrát. A hat év alatt le tudtunk építeni státuszokat, ez pl. egy jelentős megtakarítás volt. Az intézményeknél a bevételekhez a költségoldalt úgy állítottuk be, hogy senki nem érezheti, hogy fenéig tejfel az élet Balatonfűreden.

– Hogyan tudja ennyire konfliktusmentesen irányítani a várost?

– Alapvetően egy döntés hiába születik látszólag hirtelen, ezek nagyon átgondolt és többszörösen egyeztetett döntések. Próbáljuk ütköztetni, amit jónak látunk, akár többfajta verzióval, vitával is, más vélemények megkérdezésével, de utána már gyors a döntés és gyors a végrehajtás is. Természetesen vannak konfliktusok, ha egyéni érdeket, csoport érdeket sértünk, ha azt gondolják, hogy a városnak nem ez az érdeke, de ez természetes dolog.

– Mint országszerte ismert polgármestert, sikeres politikust, megkeresik-e ajánlatokkal akár a gazdasági, akár a politikai életből?

– Nem, határozottan állíthatom, hogy nem. Hogy miért, egyrészt mert szociológiai értelemben egy polgármesteri státusz jóval erősebb, mint egy államtitkári vagy akár miniszteri státusz.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Egy Bem iskolás angyal a negyedik éve felállított füredi betlehemen

Bontják a szovjet üdülőt

– Állítólag még Brezsnyev is aludt itt –

December végére lebontják az 1968-ban épített szovjet üdülőt Balatonfűreden. A 2007-ig tiltott területnek számító háromszintes épület két évtizedig szolgálta a szovjet tiszti kart. A Balaton Ékkő II uniós program keretében az épület helyén közparkot alakít ki a város.

У нас не курят – hirdette a szovjet tiszti üdülő felirata egészen december 2-ig. Valóban, itt már nem kiabál senki, nem működik a tiszti étkezdé, hiszen lebontják a Füred legszebb pontjára 1968-ban épített szovjet üdülőt. Ki-ki vérmérséklete szerint gondol arra a korra, de a fürediek

között biztosan nem akad senki, aki sajnálná, hogy a szovjet uralom eme jelképe 2008-ban végképp eltűnik a föld felszínéről. A szovjet tisztek üdülője amúgy is egy különálló, zárt világ volt Füreden. Az ide turnusokban érkező tiszteket civil orosz személyzet szolgálta ki, csak egy-két helybélinek

volt bejárása az üdülőbe. A városi legenda szerint egyszer még a tihanyi nemzetközi pártüdülőből érkező Brezsnyev is itt töltött egy éjszakát, valószínű ezért kellett két napig takarítani a városgazdálkodási vállalatnak az ide vezető utat.

(Folytatás a 2. oldalon.)

A TARTALOMBÓL:

**JÖVŐ MÁJUSRA
ELKÉSZÜL A
FÜRDŐ UTCA ÉS
AZ ÚJ GYÚJTÓÚT IS**

Az összköltség 360 millió forint. Az uniós támogatáshoz 107 millió önrészt tett hozzá az önkormányzat.

3. OLDAL

**KÉPVISELŐ
STAFÉTA**

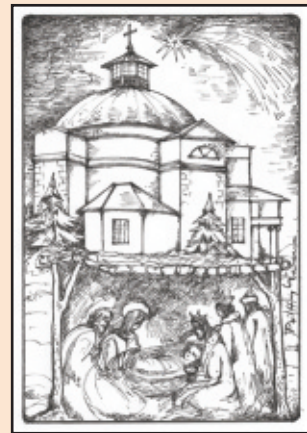
Sorozatunkban Csizmazia Szilveszter továbbadva a stafétát, arról kérdezte Takács Miklóst, milyen emlékei vannak minisztráns korából.

7. OLDAL

FÜREDI PANTEON

Karácsonyi irodalmi meléklet Praznovszky Mihály összeállításában, hogy kedvünkre lapozgathassunk a régi-új fürediek műveiben.

8-11. OLDAL

**Valamennyi
olvasónknak
békés
karácsonyt és
boldog új évet
kívánnak a
Balatonfüredi
Napló
munkatársai**

Bontják a szovjet üdülőt

December végére lebontják a szovjet üdülőt, helyén parkot alakít ki a város

(Folytatás az 1. oldalról.)

A szovjet tisztek nem jártak ki a füredi éttermekbe, mindenük megvolt, hogy jól érezzék magukat a saját exportált világukban. Gyönyörű kilátás a Balatonra, és az

alig pár méterre lévő Vaszary Kolos hercegprímás valamikori villájára – 1927-től magyar honvédtiszt üdülő –, amelynek parkjában a hatvanas évekre már elhalványult a virágágyásból készített felirat, hogy PAX,

azaz béke, hogy legyen béke már.

Az uniós támogatással folyó balatonfüredi felújítás részeként a Vaszary villában 2009 végére városi üzemeltetésben modern galériát és

képtárat alakítanak ki, a szovjet üdülő helyén pedig – ahogy száz éve, még az esztergomi érsek idején – látványos közparkot hoz létre Balatonfüred önkormányzata.

– Csorba Kata –

M8-as, talán unokáink sem fogják látni

Ugyanott tart az M8-as gyorsforgalmi autópálya építése, mint 1998-ban, amikor megalakult a 8-as Főút Térségi Fejlesztési Tanács. Ez derült ki a Veszprém megyei ipari és kereskedelmi kamara veszprémi november 19-én tartott konferenciáján.

Dr. Markovszky György kamarai elnök megnyitójában ugyanarról beszélt, mint a korábbi hasonló konferenciákon: gazdasági kárt és rengeteg balesetet okoz a beruházás késleltetése, amit statisztikai adatok is igazolnak. Pál Béla, a Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács elnöke köszöntője után dr. Csepri Lajos közlekedési szakállamtitkár tájékoztatta a megjelenteket az országos közlekedéspolitikáról és a közútfejlesztési operatív programról. Galuska János, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. gyorsforgalmi beruházási igazgatója a 8-as számú főúttal kapcsolatos jelenlegi munkálatokról, illetve az M8-as gyorsforgalmi utat érintő tervezésről beszélt. A közönség ismét meghallgathatta Balogh András, a Közlekedéstudományi Egyesület Veszprém Megyei Területi Szervezete

elnökének előadását arról, hogy a 8-as számú utat miért érdemes gyorsforgalmi úttá fejleszteni. Lasztovcza Jenő megyei elnök zárszavában hosszan sorolta azokat a törvényeket, terveket, amik az elmúlt évek alatt az ügy kapcsán születtek, de a megvalósítás elmaradt. Javasolta a pártállástól független fellépést a kormányzat felé, máskülönben még unokáink sem fogják látni a gyorsforgalmi utat – vélekedett. A megyei elnök intenzívebb munkát kért a 8-as Főút Térségi Fejlesztési Tanácstól is, akinek elnöke, dr. Kálmán András a zárszó és a hozzászólások előtt távozott. Balsai István, a Fejér megyei közgyűlés alelnöke szerint megyéjük gazdasági veszteségét, a kistélepek teljes leszakadását okozza a máig elmaradt beruházás.

Holczinger József devecseri polgármester emelt hangon beszélt arról, hogy a városban elviselhetetlen a forgalom, naponta 16 800 jármű halad át, ebből 4000 a teherautó illetve kamion. Mindezt jelezték ugyan a szakértőknek, de nem tanúsítottak érdeklődést az ügyben. Bebes István Körömdéi polgármestere kérte, kétszer két sáv legyen az út, ugyanis egyre többet lehet hallani kétszer egysávostól. Csepri Lajos válaszában rámutatott: a kritikák jogosak, ígérete szerint „kieszközlí”, hogy jövő év márciusára meglegyen a végleges nyomvonalterv, tájékoztatta lapunkat a megyeháza sajtóreferense.

(A megyegyűlés egyébként decemberi ülésén, úgy határozott, hogy a 8-as főút beruházásának csúszása miatt levélben fordul Gyurcsány Ferenc miniszterelnökhöz, kérve, hogy vizsgálta ki a késlekedés okát, és gyorsítsa meg a beruházás befejezését.)

– Cs. K. –

Aggasztó munkaügyi helyzet az idegenforgalomban

Balatonalmádiban ülésezett legutóbb a Balatoni Regionális Idegenforgalmi Bizottság, ahol az egyik fő napirendi pont a balatoni térség munkaerő-piaci helyzete volt.

Minimálbéres fizetések a turizmusban, egyre csökkenő szezonális foglalkoztatás, fekete munka. Ezek a főbb problémák a balatoni idegenforgalomban, mondta Biermann Margit, a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ koordinációs igazgatója, hozzátéve, hogy a főszezonban hiányszakmák is vannak, júliusban, augusztusban szinte lehetetlen pótolni szakácsot, szobaasszonyt vagy felszolgálót. A munkaügyi központokban pontos rálátásuk van arra, hogy kit milyen bérre jelent be az adott munkáltató, hiszen a szezon befejeztével ez alapján állapítják meg a munkanélküli járadékot. Biermann Margit szerint, ezen a téren is lesújtó a helyzet, hiszen nemcsak a kisebb vállalkozások, de a tőkeerős szállodák is minimálbér körüli összegekre jelentik be alkalmazottaikat. Ez amelllett, hogy nehéz megélhetést biztosít a balatoni lakosságnak, egy újabb

problémát is felvet, nevezetesen, hogy ezeknek az embereknek szinte alig lesz nyugdíja, hiszen ezt szintén a megszerzett jövedelem alapján állapítják meg. Rosta Sándor, a Balatoni Regionális Idegenforgalmi Bizottság elnöke szerint, az alacsony bérek sajnos azt is jelentik, hogy a jó szakemberek külföldön keresik a boldogulást, éppen ezért nehéz nyáron megfelelő munkaerőt keresni. Igaz, az is tendencia, hogy a külföldön nagy tapasztalatot szerzett szakemberek visszatérnek, és önálló vállalkozásokat hoznak létre – tette hozzá. A résztvevők egyet értettek abban, hogy a szezonális foglalkoztatásban érintett munkaadóknak változtatniuk kell eddigi szemléletükön, miszerint „ha elmegy valaki tőlünk, úgyis jön valaki más”. A jó szakembereket meg kellene becsülni a jövőben, akár úgy is, hogy a megszerzett profitból áldozzanak erre. A munkaügyi központ adatai alapján Balatonfüreden egyébként ma kb. ezer fő keres állást, ez azt jelenti, hogy a városban minden harmadik család érintett.

– Bán László –

2007-hez képest 17 százalékkal nőtt idén a Füreden töltött vendégéjszakák száma, míg a Balaton régióban visszaesés tapasztalható

Jubileumi továbbképző Balatonfüreden

Balatonfüreden rendezi meg a város önkormányzata, a Balatonfüred-Csopak Borvidék Hegyközségi Tanácsa valamint a Pelsovin Trade Bt. közös szervezésében a hazai szőlész-borász szakma szokásos téli továbbképző tanfolyamát.

Az immár 30. alkalommal megtartott szakmai rendezvényre 2009. január 26-30. között kerül sor az Anna Grand Hotelben. A tanfolyam első napján a reformkori Balatonfüred mutatkozik be az érdeklődőknek, majd három napon át a hazai szőlő-bor termelés legaktuálisabb kérdései kerülnek terítékre. Ennek során mintegy 30 előadó elemzi a szőlő-bor ágazat helyzetét és kilátásait. Hallunk majd a 2009. évi pályázati lehetőségekről és támogatásokról, a változó borfogyasztási szokásainkról, a bormarketing első évi tapasztalatairól és a borfogyasztás egészségügyi vonatkozásairól. Ismét lesz gépkiallítás és termékbemutató, tanfolyami borverseny és megismerhetjük a balatonboglári Konyári Jánost, az Év Bortermelőjét is. Izgalmasnak ígérkezik a borász-politikusokat bemutató kerekasztal beszélgetés és a tanfolyamot záró ausztriai tanulmányút is. További részletekről a rendezvény házigazdája a Pelsovin Trade Bt. készséggel tájékoztatja az érdeklődőket. Információ: www.pelsovin.hu

– Müller István –

Európai Uniós forrásból 2009 májusára elkészül az új Fürdő utca

A Fürdő utcát elkerülő szakasz 2009 tavaszára elkészül. A tervek szerint a később megépítendő teljes elkerülő út a Fürdő utcát és a Vázsonyi utcát köti majd össze

Balatonfüred városa 2007 augusztusában nyújtott be pályázatot az Új Magyarország Fejlesztési Terv Közép-Dunántúli Regionális Operatív Programja keretében elsőként meghirdetett Belterületi utak fejlesztése című pályázati kiírásra.

Az egyfordulós pályázati eljárás eredményeként projektünket 250 millió forintos támogatásra érdemesnek ítélték. A beruházás így az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg. A program teljes költségvetése 357 millió 150 ezer forint, amelyből az önkor-

mányzat 107 millió 150 ezer forint önrész biztosítását vállalta. A projekt keretében Balatonfüred belterületének nyugati részén lévő Fürdő utca egy szakaszának burkolat megerősítését, egy szakaszán teljes burkolatcseréjét terveztük, egy új körforgalmi csomópont létesítését a Fürdő utca – Köztársaság utca kereszteződésében, valamint egy új, ipari-gazdasági területet feltáró 913 m hosszú gyűjtőút építését a Fürdő ut-

ca és a Bajcsy-Zsilinszky út között. A munkák 2008 áprilisában kezdődtek el, és a kiírás szerint 2009. július végére kell őket befejezni. A közbeszerzési eljárás eredményeként a kivitelezést a Magyar Aszfalt Kft. végzi. Az építési munkák 2008. április 15-én kezdődtek. A Fürdő utca alsó szakaszának burkolatcseréje, a Fürdő u.–Köztársaság u. csomópontjában az új körforgalmi csomópont kiépítése 2008 júliusára elké-

Év végi beszélgetés dr. Bóka István

(Folytatás az 1. oldalról.)

Városi polgármestereket nemigen szoktak ebbe a rendszerbe bevenni. Másrészt egyáltalán nincs ilyen ambícióm. Talán amiben megméretkezek, az még egy ciklus, több nem. Azután szeretnék ebből a rendszerből kiszállni, van szakmám, van egy bérbeadással foglalkozó vállalkozásom, amit egy kolléganóm visz Veszprémben, és van egy jelenleg szünetelő ügyvédi irodám. Valószínűleg ügyvédként dolgoznék tovább.

– Vannak-e irigyei Önnek és a városnak?

– Vannak megjegyzések, hogy már megint Füred, de ezek nem lépik túl a normális szintet. Egyébként egyszer fenn, egyszer lenn, a sok sikeres pályázatnak az lesz a következménye, hogy amiben nyertünk, abban már nem nyerhetünk még

egyszer, mások következnek, és biztosan lesz egy területi kiegyenlítődés a települések között, csak megelőztük őket egy kicsit. A regionális operatív programok, a pályázatok többsége igazán a tízezer fölötti lakosú településeknek lett kiírva. Ha mi nyerünk, nagyságrendekkel többet tudunk nyerni, mint a kisebb települések. A vidékfejlesztési pályázatokban sem igazán találták a helyüket a Balaton-partiak. Idő kellett, hogy a saját képükre formálják a pályázatokat, de megindul a kiegyenlítődés. Nyilván, aki előbb lép, annak versenyelőnye van, de uniós pályázatokkal nem lehet mindent egy város életében megoldani, sok függ attól is, mennyire mozdul meg a magántőke egy településen.

– 2009-re mindenki recessziót jósol. Tartani kell az idegenforgalom látványos

növekedésének megtorpanásától Füreden?

– Biztosan megérezzük majd. Már az jó eredmény, ha a vendégéjszakák számát tekintve az idei év szintjét megőrizzük. Egyelőre mindenki csak találgat, de sokan azt mondják, hogy a külföldi utak helyett belföldi célpontokat keresnek majd a pihenni vágyók. Jelentős visszaeséssel nem számolok, de vélhetően megáll az eddigi növekedés, maximum az inflációt követő mértékben növekszünk csak a város idegenforgalmi bevétele, hiszen nem tudjuk függetleníteni magunkat a magyar helyzettől, és az emberek érthetően a nem létszükségleti kiadásait csökkentik majd.

– Megcéloz-e más bevételi, megélhetési lehetőséget Füred az idegenforgalom mellett?

– A Balaton törvény kor-

szült, és megkezdődött az új gyűjtőút építése. Az új út nyomvonala régészeti területet érint, ahol a Veszprémi Múzeumi Igazgatóság idén novemberben próbafeltárásokat végzett. A próbafeltárások miatt a kiviteli munkák elhúzódnak, ezért a befejezési határidő 2009. május 15-re módosult. A jövő év nyarára megvalósuló fejlesztés célja, a 71. sz. főút, a 7303. és 7304. sz. állami bekötőutak forgalommentesítése, a Fürdő utcában már meglévő, az új út mentén kialakuló iparterület megközelítésének javítása. Az önkormányzat hosszú távú, stratégiai célja pedig a gazdasági élet fellendítése, a munkahelyteremtés, a város eltartó-képességének erősítése.

– dr. Hajba Csabáné –

Balatonfüred a közterületek megújításáért a Magyar Építőművészek Szövetsége javaslata alapján Hild-díjat nyert el. Dr. Bóka István polgármester oklevelet adott át az új arculat kialakításában résztvevőknek, köztük András István főépítésznek (képiünkön)

emelni decemberben. Ez egy 10-12 millió Ft-os emelést jelent.

– A következő évben nyárra befejeződnek a megkezdett Balaton-parti fejlesztések, a Vaszary villa év végére elkészül, eldől a város rehabilitációs pályázat, de mi lesz az SCD Csoport tervezett építkezésével a kemping területén?

– Az SCD nem szakmai befektető, hanem egy ingatlanfejlesztéssel foglalkozó pénzügyi befektető. Megépíti az ingatlant, jelen esetben a szállodát és gyakorlatilag hosszú távra bérbe adja azt. Jelenleg a kemping területére kész a szabályozási terv módosítása, amelynél maxmálisan figyelembe vettük a város, az SCD érdekeit és a szakhatóságok véleményét. Az volt a cél, hogy garanciákat kapjunk arra, hogy csak és kizárólag kereskedelmi szállásférőhelyek jöjjenek

létre, és az éves vendégéjszakák száma a kemping forgalmához képest ne csökkenjen. Ha ez megvalósul, akkor a városnak jelentős többletbevétele lesz az építményadóból, iparüzési adóból, és a száz főt meghaladó foglalkoztatásból. Hiszen az itteni állandó munkahelyeken pincérekre, szakácsokra, karbantartókra lesz szükség. Egyelőre még nem látjuk az üzemeltetőt, 2010 előtt úgy tűnik nem kezdődik el ez a beruházás.

– Úgy tudjuk, telket vett Füreden.

– Igen, elkezdtem építkezni Füreden.

– Mit kíván 2009-ben?

– A közelgő ünnepekre békés karácsonyt kívánok, 2009-re pedig azt kívánom, hogy mindenki találja meg a boldogulását ebben a nehéz világban.

– Csorba Kata –

Levél az Olvasónak

Szemét-világ

Mindig vannak ügyek, amikről beszélhetünk, amikkel megtelik a tömegkommunikáció, különböző lapok és tévé-csatornák a habitusuknak megfelelően csúrik-csavarják, boncolgatják a kérdést, hogy később eldobva az egészséget, újabb, izgalmasabb témára bukkanva folytassák ugyanazt. Most a pénzügyi világválságnak nevezett emberiség-hülyítés folyik a vízcsapból is, amiről az a sommás véleményem, hogy vagy eddig épült az egész pénzvilág egy hatalmas átverésre, és most kipukkadt a lufti, vagy azért fúj-ják föl most néhányan ezt a kérdést, mert ezzel újabb dollármilliárdokat kaszálhatnak. Hogy közben velünk mi lesz? Kit érdekel?

Mert azt senki nem tudja megmagyarázni nekem, józan paraszti ésszel gondolkodó állampolgárnak, hogy néhány amerikai banknak a végtelen emberi mohóság miatti csődbemenetele nyomán pár héten belül miért kell bezárni és dolgozók tízezreit elbocsátani európai gyáraknak? Meg hogy miféle alapokon nyugszik a pénzvilág, ha egyik nap egekbe szárnyal a forint, másnap meg a mélybe zuhan – ugyanígy a bux-index is, amiről fogalmam sincs, hogy mi-csoda, csak annyit tudok kihámozni a híradásokból, hogy ha fölfelé megy, az jó nekünk, ha zuhan, akkor meg baj van. Ember legyen a talpán, aki meg tudja mondani, hogy épp most jó, vagy baj van? Gondolom az, amit a felsőbb pénzügyi körök érdeke épp megkíván.

A benzin áráról most nem is beszélek, mert az is lehet, hogy mire ezek a sorok az olvasó kezébe kerülnek, akkorra már a feje tetején áll a világ a mai helyzethez képest. (Annyit még meg kívánok jegyezni, hogy ha mindenáron válságról akarunk értekezni, akkor ne a pénztárcánkban kotorásszunk, hanem a fejünkben keressük a bajok alapvető okát!)

Valójában soha nem tudtam megérteni, hogy miért nevezzük fejlődésnek azt, hogy egyre többet termelünk, egyre többet és nagyobbat építünk, egyre többet fogyasztunk. Mindig azt kérdeztem magamban: meddig mehet ez? Hol van a plafon? Nem az lenne a valódi fejlődés, ha jobban megbecsülnénk, amink van? Hová tesszük azt az „egyre több”-et, amit termelünk, hogy jók legyenek a statisztikai mutatóink? Megmondom: a szemétbe.

Fél évszázaddal ezelőtt még ismeretlen volt a szemét-probléma. Miért? Mert nem volt szemét. Vagy alig. Nem dobtunk ki semmit. A mai generáció számára elképzelhetetlen, hogy nem volt kuka, nem volt szemétszállítás, szemétfeldolgozás, sőt: szemétmaffia, mert hogy már ilyen is van. Nem nálunk (bár már ebben sem vagyok biztos), egy kicsit délebbre. Mindannyian hallhattunk a döbbenetes nápolyi eseményekről, amikor hetekig szeméthegek égtek szélteben-hosszában a város utcáin, elviselhetetlenné téve ezzel a város levegőjét – a látványról és az egészségügyi vonzatókról most nem beszélek. Igaz, hallottunk a Németországból hazánkba szállított, több száz tonnányi szemétről is...

Gyerekkoromban nem dobtunk szemétbe semmit. Az ételmaradékot megették a tyúkok meg a malacok, a csomagolás papírba történt, amivel utána begyűjtöttünk, vizet a kútból húztunk, és üvegpohárból ittunk, szódát a szódás-üvegből vettünk, amit újratöltöttek, az elszakadt ruhát megvarrtuk, az elromlott készülékeket megjavíttattuk, a kilyukadt edényt megfoltoztattuk. Akkortájt még értéke, becsülete volt a minket körülvevő, bennünket szolgáló tárgyknak.

Nemrég a párom leányának MP3-as lejátszóját szerettem volna megjavíttatni, mert rendszeresen lefagy vagy kikapcsol. Illetékes helyen csak mosolyogtak rajtam: nem lehet javítani. Dobja ki és vegyen másikat! Újat. Korszorúbbat. Ez már csak szemét.

Nem sorolom fel, hogy mi mindent dobálunk ki, hogy mi mindent tartalmaznak a sokezer tonnás szeméthegek. Mert előtt minket a bővli, a hitvány, semmit érő árak áradata, mert csak az a fontos, hogy vásároljunk, hogy fogyasszunk, mert ez jelent pozitív mérleget a pénzügyi végelszámoláskor: S hogy mit csinálunk azzal, amit megvettünk? Hát kidobjuk. És veszünk másikat, és azt is kidobjuk. Utána meg elmegyünk tüntetni, hogy ne a mi településünk mellett épüljön föl a hulladék-megsemmisítő. Hát akkor hol? A szomszéd városban, megyében, régióban? Akkor azok fognak tüntetni. Kinek van itt igaza?

Ki „termeli” ezt az iszonyatos mennyiségű szemetet? Igen, mi. Vagyis nekünk kell eltakarítani is! Bár sokkal egyszerűbb és célravezetőbb lenne, ha kevesebbet szemetelnénk, jobban körülnéznénk, hogy mit vásárolunk, lépítenénk a mohóságunkat, a szerzési-birtoklási vágyat – mert hogy manapság attól érezzük magunkat különbnek a másiknál, hogy nekünk több van.

Bár ilyet nem is nagyon merek leírni, mert akkor mi lesz az év végi pénzügyi, gazdasági mutatókkal?

– Gaál Antal –

Balatonfüred Berlinben

Vászolyi György és Budáné Bocsor Ágnes a vendéglátókkal

A Balatonfüredi Turisztikai Egyesület hároméves fennállása alatt egyre több helyen képviseli a várost a turisztikai piacon.

Honlapja, a www.balatonfured.info.hu mindig friss in-

formációkkal szolgál, évek óta önálló standdal vesz részt a tavaszi budapesti Utazás kiállításán, most pedig berlini barátai, balatonfüredi lokálpatrióták – Rudolf és Magdolna Kruska – kezdeményezésére részt vettek a Berlin–Spandau

városrészen rendezett turisztikai vásáron, amelyet 2008 őszén tartottak a Mercedes-Benz Niederlassung csarnokában. Az egyesület képviselőjében Budáné Bocsor Ágnes a Tourinform iroda vezetője és Vászolyi György, a Csikós-Lovas udvar vezetője utazott ki Berlinbe.

A 17. alkalommal megrendezett berlini kiállításon, ahová ingyenes a belépő, 252 kiállító vett részt, a látogatók száma pedig elérte a 12 ezret. A füredi standot egyesületi, füredi, borutas zászló, egyesületi roll-up, Balaton térkép, kis magyar zászlók és balatoni borok és számos kiadvány hirdette. A cél természetesen az volt, hogy a német közönséget, a berlinieket Magyarországra, Balatonfüredre csábítsák, illetve visszahívják. A vendé-

gek közül sokan még nem jártak Magyarországon, mások nosztalgiával emlékeztek a régi balatoni nyaralásokra. Leginkább a gyógyturizmus, a wellness, a magán-szállások, térképek és a lovaglás érdekelte a füredi standot felkeresőket. A vásár rendezői kérésére tombola ajándékokat ajánlottak fel a fürediek. Köztük a Silver Resort Hotel, a pécselyi Csikós-Lovas udvar, a Badacsonyi Pincegazdaság, Vanyolai Sándor hajózási vállalkozó meghívóit, ajándékait. A balatonfüredi nyereményeknek nagyon örültek a vendégek, elmondták, hogy biztosan eljönnek Füredre és igénybe veszik az ajánlékba kapott szállás, étkezési és hajózási lehetőségeket.

– Budáné Bocsor Ágnes, Vászolyi György –

Nyitott pincenap

– Hogyan csinálják Ausztriában? –

A Balatontourist Utazási Iroda és a Pelsovin Trade Bt. együttműködése keretében 40 fős hazai szakembercsoport vett részt a közelmúltban egy szőlész-borász tanulmányúton Ausztriában.

A zalai valamint a Balatonfüred-Csopaki Borvidék Hegyközségi Tanácsa által delegált szakemberek kiutazását a Nemzeti Bormarketing Program és az Agrármarketing Centrum támogatta. A tanulmányút célja az uniós tag Ausztria szőlő-bor-termelésének tanulmányozása volt a gazdaságok tevékenységének, technológiájának a megismerése által. Az út során hat borászati üzemet, egy szőlészeti borászati szakképző iskolát, egy gépkereskedést, valamint egy Heurigert, azaz termelői zöldvendéglőt, boréttermet ismertünk meg. Tanulmányutunk első állomása a Fertő tó keleti partján fekvő Gols, Gálos kisváros, amelyet, mintegy 2000 ha szőlőültetvény vesz körül, s a helyi lakosság döntően a szőlő-bor ágazatból él. Először egy termelői borvendéglőt látogattunk meg. A családi vállalkozás, Heuriger zum Rebstöckl, nem-

csak étteremmel, de szőlőültetvénnyel és saját pálinkafőzővel is rendelkezik. A családi vállalkozásban mindenki megtalálja a neki leginkább megfelelő elfoglaltságot. Vendéglőjükben saját hízalású disznóhúsból készítik a hidegtálat, amihez természetesen saját termelésű bort mérnek. Az ifjabb Wendelin úr ismertette a Szent Márton napi újbor ünnep rendezvényeit, lebonyolítását. Ezen a napon „nyitott pincenap” van Burgenlandban, ami azt jelenti, hogy a borosgazdák minden érdeklődőt vendégül látnak saját pincéjükben borkóstolóra, ráadásul térítésmentesen.

A Pridt-Sengl Kellertechnik a szőlő – és bortermelésben használatos gépek, berendezések és segédanyagok kereskedelmével foglalkozik. A legkorszerűbb gépeket elsősorban Olaszországból hozzák be, de osztrák és francia berendezéseket is forgalmaznak. Kínálatukban nemcsak új, hanem használt gépek is megtalálhatók. Szolgáltatásuk közé tartozik még a borászati laboratóriumuk által végzett vizsgálatok, ahol az alapvető bora-
analíziseket is elvégzik.

A TERRA GALOS borászatot az Achs és a Tremmel család birtokolja. A magyar gyökerekkel is rendelkező családi gazdaság ma már 80 ha szőlőültetvénnyel és gazdag fajtaválasztékkal rendelkezik. Érdekesképpen a szüret talicskával történik, melyet kitolnak a sorból és egy rámpa segítségével az utánfutóra felrakott műanyag ládába öntik. A borászati üzemből aztán targoncás emelővillával veszik le a szőlővel telt ládákat és

űritik a fogadó-garatra a szőlőt. A zúzás-bogyózás után pneumatikus présekbe kerül a cefre, melyet kíméletesen préselnek. A mustot hűtik, ülepítik, majd lefejtés után fájlesztővel oltják és 13-15 °C-on erjesztik. Ezáltal friss, gyümölcsös, szép illatú borokat nyernek. Európa mellett a tengerentúli piacokra is eljutottak már kiváló minőségű palackos borai.

A modern szőlőművelés atyjának is tekintett polihisztor Lenz Moser pincéje mára a bor-idegenforgalom felleget-vára is lett. Bár a családnak már nincs tulajdonrésze a legendás pincészetben, a nevet azért megtartották. Az ezeréves boltíves pincében 1947-ig visszamenőleg őrzik a borritkaságokat, valamint a vörösboros barrique hordókat tartják itt. A piacvezető borászati üzem mai tulajdonosa egy élelmiszerkereskedelmi hálózattal rendelkező multinacionális vállalat /VOG/, akik óriási fejlesztésekbe fogtak a borászat területén is. Emellett nagy gondot fordítanak a környezettudatos, ökológiai gazdálkodásra is. Boraikat nem kemikáliákkal, hanem fizikai módszerekkel stabilizálják és így megfelelnek akár a legszigorúbb nemzetközi élelmiszer-higiéniai szabványoknak.

A tanulmányút az egyik lezsebb tájon, a wachau borvidéken vezetett keresztül. Itt a Duna folyását övező dombos, nemegyszer meredek partszakaszain terülnek el a szőlőültetvények. A példásan megművelt szőlőket a kialakított teraszokra telepítették, kihasználva minden talpalatnyi helyet a tájformáló növénynek. A helyi pince-

szövetkezet, DOMAIN WA-CHAU, egy gyönyörű barokk épületben kapott helyet, amit ma már múzeumnak használnak. A modern technológiát egy új épületbe telepítették. Így szépen megfér egymás mellett a 300 éves pincelabirintus a faragott fenekű, nagyszerű ászok hordókkal valamint a modern borászati technika minden elemével rendelkező új borászati üzem. Ausztriában ezen a borvidéken vezették be először a származás és eredetvédelmet (DAC). A STEINFEDER, FEDERSPIEL, SMARAGD márkanevek ma már a minőség garanciái és nem csak Ausztriában. Ezekről a területekről származó borok szigorú természetkorlátozással termelhetők és viselhetik a minőségi garanciát jelentő VWND címet (Vinea Wachau Nobilis Districtus). A termőtáj másik híres gyümölcse a kajszibarack, melyet itt Marillennek hívnak. Belőle nemcsak finom lekvárt készítenek, de pálinkát, likőrt, ecetet is, amelyek a szépen kialakított vinotékájukban szintén megvásárolhatóak.

Érdekes volt bepillantani egy osztrák szőlészeti-borászati szakiskola, Weinbauschule Krems életébe is. Ott jártunkkor éppen az újbor szentelés (Weintaufe) napját tartották, s ilyenkor a bormenedzser szak hallgatói által készített bort kóstolják a vendégek az est folyamán. A képzésben két magyar fiatal is részt vesz, sőt az eseményre meghívottként egy nyolcfős delegáció utazott ki a Balatonvin Borlovagrend képviselőjében.

(Folytatás az 5. oldalon.)

Nyitott pincenap

Oshibana kiállítás Füreden

(Folytatás a 4. oldalról.)

Igazi bor-idegenforgalmi látványosság a Langenloisban nemrégén átadott Loiseum Borbirodalom. A kamptali borvidékhez tartozó településen a Steininger család tagjai hatalmas vállalkozásba fogtak, amikor néhány éve egy amerikai tervező közreműködésével borkultúra és élményközpontot hoztak létre. A különleges formájú és elrendezésű épület-együttes több egységből áll. Szálloda, vinotéka, audio-vizuális élményközpont és egy néprajzi múzeumnak is beillő kiállítás is található telephelyükön. Ehhez szervesen kapcsolódik egy 900 éves pincelabirintus, amely részben szintén bormúzeum, de egyben a vállalkozás modern borászati üzemét és pezsgőérlelőjét is magában rejt. Itt tartják a bor és pezsgőkóstolókat is. Nem kisebb élményt jelentett az Esterházy Pincészet új, látványos borászati üze-me is Trausdorfban. A 2006-ban 6 millió eurós beruházásból megvalósult borászat

építészetileg is az „új generációhoz” tartozik. State-of-the-Art Winery-nek nevezik az építőművész tervező közreműködésével megálmodott és megvalósított új borászatokat, ahol az épület nemcsak funkcionálisan felel meg a borászati technológia követelményeinek, de esztétikailag is. A környezet-tel, annak építészeti hagyomány-ai- val is harmonizálni törekvő – mégis helyenként meghökkentő – épületek gom-bamód szaporodnak Ausztri-ában. Az Esterházy Pincé-szetben csatlakozott csopor-tunkhoz dr. Somogyi Balázs, a Burgenlandi Agrárkamara igazgatóhelyettese. Szavai-ból az tűnt ki számunkra, hogy az uniós borpiaci re-form nekik semmi hát-ránnyal nem járt. Az 1985-ös dietilén-glikol bot-rány után Európa legszigo-rúbb bortörvényét alkották meg, ami már megfelelt az uniós követelményeknek is. Ezenkívül az osztrák fo-gyasztó jobban preferálja a saját termelésű, osztrák bort, mint a náluk is kapha-tó importot. A nemzeti öntu-

dat, a saját termékkel szem-beni lojalitás abban is meg-mutatkozik, hogy náluk nem emelkedik a borimport volumene, és többet fordíta-nak az osztrák bor presztí-zsének növelésére. Az Osztrák Bormarketing Szolgálat, az Osztrák Bortermelők Szö-vetsége, az Osztrák Bor Akadémia – mint szakmai és érdekvédelmi szerveze-tek – sokat tesznek az osztrák bor ismertségéért. Tanulmányutunk utolsó állo-mása már Magyarországon volt. Az ausztriai Franz We-ninger nem csak Horitschon-ban épített fel egy csodála-tos borászati üzemet, de Bal-fon is. A zöldmezős beru-házásként megvalósult pin-cészet látványnak sem utol-ránnyal nem járt. Az 1985-ös dietilén-glikol bot-rány után Európa legszigo-rúbb bortörvényét alkották meg, ami már megfelelt az uniós követelményeknek is. Ezenkívül az osztrák fo-gyasztó jobban preferálja a saját termelésű, osztrák bort, mint a náluk is kapha-tó importot. A nemzeti öntu-

érthetetlen az a bürokrati-kus, túlbonyolított rendelet özőn, ami a magyar viszo-nyokat jellemzi. Náluk pél-daként az boranalitikai vizs-gálat – ami nálunk 16 000 Ft-ba és 3-4 hét várakozás-ba kerül – mindössze egy napot vesz igénybe, s a számla csupán 5 €-ról szól (kb. 1 300–1 400 Ft)! Össze-gezve elmondható, hogy osztrák barátaink hasonló ökológiai adottságokkal ren-delkevezve mégis eredménye-sbben tudnak gazdálkodni a szőlő-bor ágazatban, mint mi magyarok. Nem találko-zunk fáradt, ingerült, eladó-sodott, életunt borászokkal. Igaz, hogy a jól menő bor-ászati vállalkozásoknál nem ritka hogy harmadik vagy negyedik generáció tagjai él-vezik az ősök fáradtságos munkájának gyümölcsét, még-is irigylésre méltó, hogy egy 5-7 hektáros ültevény-nyel rendelkező család az ésszerű adókedvezmények-nek, támogatásoknak is kö-szönhetően már gondtalanul megél vállalkozása nyeresé-géből.

– Müller István –

Bazsarózsa hull
Két-három virágszirom
Egymáson pihen

(haiku vers)

Vannak olyan művészek, akik nemhogy kidobnák el-száradt virágaikat, hanem azokból művészi szintű al-kotásokat hoznak létre. Ilyen ember, Kereszty Kor-nél virágművész, aki oshiba-na képeit mutatja be a Sunset étteremben. A mű-vész kollázs képeit főleg száraz növényi elemekből, préselt virágszirmokból állít-ja össze, azonban némelyi-ke-t háttérfestéssel teszi szí-nesebbé. Kereszty Kornél al-kotásaival számos Ikebana, Bio Art és Oshibana Art ki-állításán szerepelt. A Préselt-virágos Alkotóművészek Vi-lágkiállításán, 1997-ben, Ja-pánban a Nagano Expón a Flower City Award díjjal ju-talmazták. 2001-ben, Lon-donban az IFAS „Sugino

Award” különdíjjal jutal-mazták. A kiállítás megnyi-tóján, Werb Gábor japán népdal feldolgozást adott elő. Madaras Csaba meg-nyitójában, Petőfi Sándor Szeptember végén című ver-sének első két sorát idézte japánul. A japánok nagyon szeretik a természetet, a le-tisztult formákat, amelyet kertjeik és verseik is tükröz-nek. Rövid, pár szótagos ha-ikukkal jelenítik meg a ter-mészet csodáit, éppen úgy, ahogyan Kereszty Kornél oshi-bama virágművész teszi ezt képeivel. A japán szókincs-ben a szeretet szóra nincs ki-fejezés, ő szerintük a szerete-t meg kell éreznünk. A kiállítás december 31-ig lát-ható.

– Hanny Szabó Anikó –

Lassú nappalok
Halmozódnak s a múltat
Már csak idézik

(haiku vers)

MÁS KÉP – másképp

– Családi fotók, albumok (másképp) a FOTOgénSTÚDIÓ-ból –

A Horváth Mihály utcában nemrégiben megnyílt a FOTOgénSTÚDIÓ, ami-ben nem igazolványké-pek, hagyományos fény-képek készülnek, sőt, nem lehet filmet előhí-vatni, a stúdió profilja teljesen másról szól.

nyitva tartás. Telefonos idő-pont-egyeztetés (70/620-4188) és egy személyes találkozó után kerül sor a közös mun-kára. – Exkluzív esküvői, csa-ládi albumokat, portfóliókat, montázsokat készítek egy különleges egyedi techniká-

gyenesen letölthető egy szoft-ver, amelynek segítségével bárki összeállíthat magának egy saját családi albumot, könyvet, útikönyvet. Készí-tek egyedi fal- és asztali naptárakat, ajándéktárgya-kat. Ezek, főleg most kará-csony előtt nagyon kelen-

token minden összhangban van, a frizura, a smink, az öltözk. – Nagyon fontosnak tar-tom a sminket, hiszen a fotó-záshoz egészen másfajta smink kell, mint a hétközna-pokra. Vendégeimnek tu-dom ajánlani saját smin-

Nagy Tímeát sokan a Balatonfüred és környéke Múzsza Művészeti Közhasznú Egyesület elnöke-ként ismerik, tagja a veszprémi Bakony Fo-tóklubnak, de neve egyet jelent a professzio-nális exkluzív fotózással, és nem utolsósorban BKC hivatalos fotósa. Bár már általános iskolás korában is szerette a fényképezőgépet, kislánya születése után végezte el a müncheni fotósko-lát, és ezzel párhuzamosan a budapesti ASA fo-tóstúdió tanfolyamára is beiratkozott. Több mint tízévnnyi külföldi vendéglátózás után Bala-tonfüredre visszatérve kezdett el komolyan a fo-tózással foglalkozni. Akkoriban még úgy ter-vezte családjával, hogy csak addig maradnak Magyarországon, amíg a budapesti tanulmányo-kat befejezi, aztán mégis úgy alakult, hogy itt te-lepedtek le.

A Nagy Tímea honlapjáról letölthető ingyenes szoftverrel bárki elkészítheti saját családi albumát

Nagy Tímea augusztus-ban nyitotta meg az üzletet, ami valójában nem is üzlet, hanem egy modern, nagy műterem, ahol nincs állandó

val, ami azt jelenti, hogy maga a fénykép egy vastag papírra van rávilágítva. Ezenkívül a weboldalamról (www.nagytimea.com) in-

dőek – mondja. A különleges albumokat né-zegetve a képek nem egy hétköznapi fotós munkái. Az igazán egyedi képsorozá-

kesemet is, aki speciális, a színházakban használatos ala-pozókkal, sminkekkel dol-gozik – mutatja büszkén az átlagemberekről készített

szinte a modell fotózással felérő képeket. Tímea fiatal kora ellenére számos díjjal büszkélked-het. A közelmúltban a vesp-rémi Napló fotópályázatán esemény kategóriában első helyezett lett, de a polcon egy másik díj, amit nemrégi-ben nyert el szociofotó kate-góriában. – Amikor a fotós iskolá-ba jártam, hétről hétre kap-tuk a különböző házi feladatokat, és valahogy mindig sikerült úgy teljesí-te-nem, hogy ne kelljen em-bert fotóznom. Valamiért ez a terület nagyon idegen volt számomra, inkább tájat és makrofotókat szerettem ké-szíteni. Ez feltűnt a tanárom-nak is, aki vizsgafeladatnak a szociofotó témát adta. Ezért, így utólag nagyon há-lás vagyok neki. Azóta pe-dig szinte mindenhol ezt a témát keresem. Minden év-ben megrendezik a TIT Év fotósa, Év fotója pályázatot. Idén az Év fotója díjat én nyertem el a tavaly Erdély-ben készült Szénégetős ké-

pemmel, amit márciusban láthatott a füredi közönség a polgármesteri hivatal folyo-só galériájában. Esztétikai-lag biztos hatásosabb egy virágot vagy tájat fotózni, viszont egy kiállításon a szo-ciofotók hangulata, egy-egy arc, mozdulat mélyen meg-érinti az embereket. Egyéb-ként ismerek olyanokat, akik méregdrága autóval furikáz-nak, luxus körülmények kö-zött élnek és boldogtala-nabbak, mint ezek a sokszor nagyon szegény emberek a képeimen. Nagy Tímeát ismerve bizto-sak lehetünk benne, hogy to-vábbi fotós tervei is vannak még. – Hogyne, 2009-től két-féle fotós tanfolyamot is in-dítok. Az egyik a digitális fotózás alapjai, a másik pe-dig Photoshop kezdőknek című. Készülök Indiába és talán még a világ más tájai-ra is, ahol természetesen a táj mellett a szociografikus témákat szeretném megörö-kíteni. (X)

– Szücs Zsuzsi –

Fél évszázad a katedrán

– Vastagh György életműdíja –

A balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium nyugdíjas fizika-matematika szakos tanára a Rácz Tanár Úr Életműdíjat kapta a természettudományos oktatásáért. A Magyar Tudományos Akadémia dísztermében történt ünnepélyes díjátadást követően beszélgettünk már Füreden.

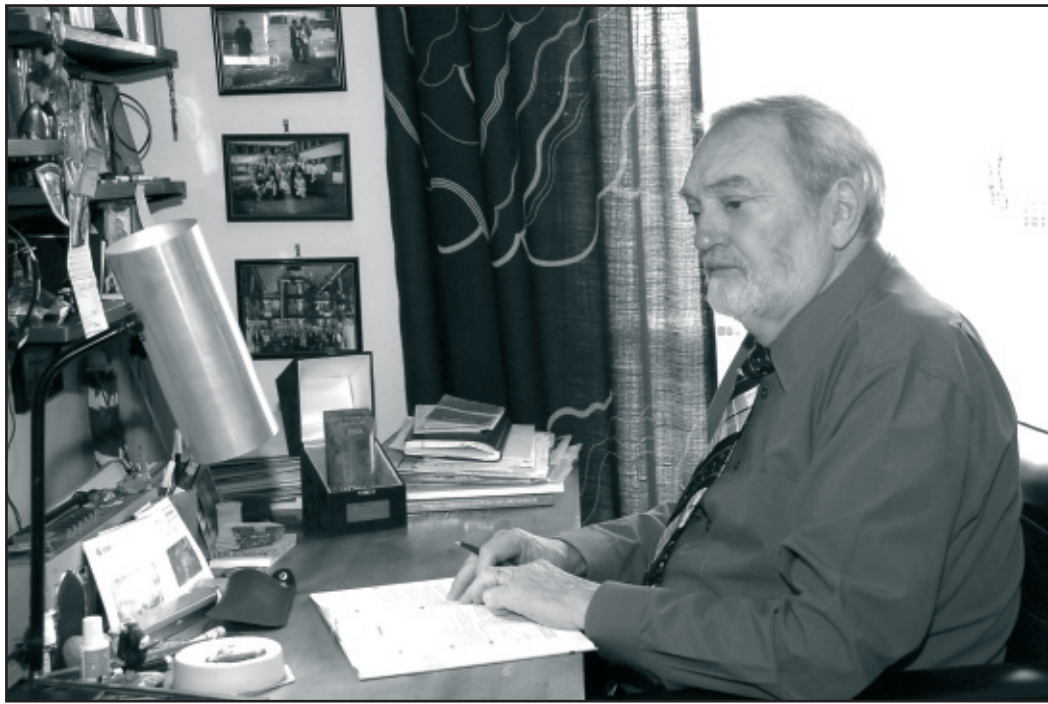
– Nagyon szépen köszönöm a gratulációkat! A pályafutásomat illetően ötven éve, hogy a tanári pályán vagyok. Budapesten születtem és a csepeli Jedlik Ányos bencés gimnáziumba jártam két évet az államosításig. Olyan tanárok alakították személyiségem, akikre maig szívesen emlékezem. Megtanultam, amit felnőttként egyre jobban megértettem, hogy az ember életében nagyon fontos szerepe van az erkölcsnek, hogyan, miként kell a gyerekekkel bánnunk. Az állami gimnáziumban Vermes Miklós híres fizikatanár kedveltette velem meg a fizikát, és így lettem a tantárgy elkötelezettje.

– Azután jött az egyetem.

– Igen, de kezdeti nehézségekkel. Nevelőapám, aki hároméves koromtól a gondviselőm volt, azt szerette volna, ha vele együtt az akkori Weiss Manfred, későbbi Rákosi Mátyás Művek dolgozója leszek. Szerencsémre, köszönhetően volt osztályfőnökömnek, aki látva, hogy nevelőapám – kitűnő érettségim ellenére – nem támogatta továbbtanulásom, külföldi ösztöndíjat keresett számomra. Ennek révén Romániában, a bukaresti egyetemen kaptam lehetőséget fizika szakon. Románul ugyan nem tudtam, de elég erős latin nyelvi alapokat kaptam a gimnáziumban, így mertem vállalni a tanulást. Sajnos a közbejött betegséggem miatt nem sikerült

vú általános iskolában. Ösztöndíjasként ugyanis annyi évet kellett tanítanom a kijelölt helyen, ahány évre az ösztöndíjat kaptam. Szemproblémával a gyulai kórházba kerültem, és milyen a sors, ott ismertem meg későbbi feleségem.

– Hogy kerültek Balatonfüredre?

Vastagh György sajnálja, hogy a fiatalok körében egyre kevésbé népszerűek a természettudományos tantárgyak

– Volt kedves, tragikus sorsú barátom, középiskolai osztálytársam, Kronome László, aki agrármérnök-ként a Badacsonyi Állami Gazdaságban dolgozott Aszófőn, ő hívott Balatonfüredre. Így lettem 1963-ban a Lóczy Lajos gimnázium tanára, azóta az életemben sok változás nem volt, a feleségem, a lakásom, az állásom ugyanaz, legfeljebb az autóm cserélődött újabbra.

– Sikerült fizikusokat nevelnie?

– Marx György professzor arra tanított, hogy az iskolán kívül is nézni kell a fizika hatását. Gyönyörű időszak volt, ha a 70-s évekre

gel, határidőkkel járt, egyre nehezebben teljesítettek. Persze voltak a fizikával verseny szinten foglalkozók is, például Báder László, Varga Gábor, Mészáros András, Hessz Tibor, Dobos Ágota, Benedek Bernadett, Sipos Károly (az utóbbi matematikából). Olyanok is, akiknek felnőtt életük a fizi-

nem látnak jó anyagi lehetőséget.

– Mit jelent a Rácz Tanár Úr Életműdíj?

– Elsőként szakmai elismerést. Ebben az évben tantárgyakként ketten-ketten kaptuk meg az elismerést. A kitüntetés átvételekor még egy páratlan élménnyel ajándékozott meg jó sorsom. Kí-

kához kötődik, például: Báder László (az Oracle szoftvercég kelet-európai vezetője), Radnóti István (a paksi atomerőmű biztonsági igazgatója), Barcs Ágnes (fizikus, tanár), dr. Kronome Gergely (PhD fizikus a veszprémi egyetemen) és sok orvos (a fizika felvételi tárgyak volt). A tanítványaim közül ketten is itt tanítanak, Láng Róbert, Kiss Lajos (szakkörökre jártak), vagy Péter Katalin, aki Veszprémben tanított és még mások.

A legnehezebb feladat megtalálni azt a diákot, akiben fellelhető az affinitás a fizika iránt. Könnyebb azon iskoláknak, ahol az eleve érdeklődőket kell magasabb szintre segíteni. Összehasonlításként alkalmával, nemcsak az outputot, hanem az inputot is vizsgálni kell.

Én nagyon nagy eredménynek tekintem, ha szolidabb képességű gyerekeket is fel tudunk készíteni az érettségire. Kitüntetésem másnapján felhívott egy több mint harminc évvel ezelőtt érettségizett diákom, sok szeretettel gratulált. Bár én nem voltam a fizikában, matematikában kiemelkedő diákja, de amit öntől megtanultam, az az emberség volt – mondta. Mélyen elémérenyültem.

– Hogy telnek a nyugdíjas évek?

– 1997-től mentem nyugdíjba, de a mai napig tanítok. Szomorúságomra, az utóbbi időben vérszesen csökken a természettudományos tantárgyak óraszámja. Ez a folyamat lejtőre állította az országot, mert egyre kevesebb a jelentkező a mérnöki és a tanári pályára is. Egyyszerűen azért, mert ebben

sérője lehettem kolléganőmnek, a szintén kitüntetett fizikatanárnőnek, Kugler Sándornénak, aki éppen most volt száz éves. Feltételezem, hogy a szaktanári munka mellett – benne a tehetséggondozással – figyelembe vették a fizika népszerűsítéséért végzett munkámat is. 1991-ben Marx György professzor ajánlására amerikai meghívásnak tettünk eleget kollegámmal. A pennsylvaniai egyetemen tartottunk előadást a hazai fizikaoktatásról, az én diákjaimmal (Koppány Attila, Bakos Tamás, Vecsei Péter és mások) végzett kutatómunkánkról. A következő nagy esemény volt Teller professzor úr szeptemberi látogatása és faültetése Balatonfüreden. Decemberben pedig egy szakmai csoport tagjaként öt évvel a csernobili katasztrófát követően lehetőségem volt a helyszínre menni, egészen bent az épületben sok mindent látni és megnézni. Az elismerésben része lehetett annak a munkámnak is, melyet tanulmányi versenyek feladat kitűzőjeként illetve zsűritagjaként hosszú években kerestül végeztem. A Teller Ede-díjat három évvel ezelőtt kaptam meg. Az első szakmai kitüntetésem a Mikola-díj volt 1985-ben. Néhány éve, idén is, már csak heti két órában van a Lóczyban. Érettségire készítek fel három (!) diákot. Nagy örömmel teszem, és ha az egészségem és az oktatásügy lehetővé teszi, szívesen folytatom még tovább.

– dr. Fülöp Lajos –

Füred híres kertészei: Balaskó család

Balatonfüred város életében mindig meghatározó szereppel bírtak a kertészek, kertészetek. A múltból ma is büszkén emlegetjük Balaskó Imre bácsit, vagy közel száz évet megélt Máthé Jánost.

Öröm, hogy a nagypapa nyomdokaiba lépett Balaskó Eszter és Péter, akik szintén az ismert kertészek között vannak.

– Balatonfüreden ma is sokat emlegetik, főként az idősebb korosztály Balaskó Imre bácsit, hogy éltek meg ezt az unokák?

– Jól eső érzéssel, és igyeksznünk nyomdokaiba lépni – válaszol Péter, az idősebb testvér. – Nagypapánk nappal kertészkedett, illetve gazdálkodott, este, pedig szívesen rajzolt, díszkerteket álmódott. 1938-ban már az akkor is gyönyörű Margitszigeten dolgozott kertészként. Rajzait féltett kincsként őrizték. Kertészete Győr közelében, közvetlen a Duna partján volt. Jött az emlékeztető 1953-as dunai árvíz. A házukat, kertészetüket szinte mindenestül elhordták és töltésként használták. Sajnos ez sem segített, mivel Ásványráronál átszakadt a gát és az egész terület víz alá került. Ami maradt, vagonba rakták és Balatonarácsig, a mai Germering utcáig meg sem álltak. Nagypapa az arácsi

je. Ma nyugdíjasként azonban segítségünkre van. Édesanyánknak, aki a szív-kórházban dolgozik, a család összetartása jutott feladatul. Mindketten a Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakközépiskolába jártunk, ott érettségiztünk, majd kertész-technikus végzettséget szereztünk, majd mindketten egy év különbséggel, 2001-ben, 2002-ben elvégeztük a kecskeméti kertészeti főiskolát is.

– Ti miért maradtatok meg a kertészet mellett?

A kérdésre már Eszter válaszol.

– A nagypapa mellett eltöltött idő elég volt arra, hogy a növényeket megkedveljük, megszeressük. Egyáltalán nem volt kérdés, milyen szakmát válasszunk. Péter a kertész-mérnöki diploma mellett a szakmérnöki képzést is vállalta. 2001-től vagyunk vállalkozók. Tavasszal egy nyári palánták és muskátli, ősszel árvácska és krizantém a profilunk. Neveünk talajtakaró növényeket, sziklakerti évelőket is nagy választékban. Nagypapa foglalkozott zöldségtermesztéssel is. Mi ebből csak annyit vettünk át, hogy paprika és paradicsom palántát neveünk. Itt helyben adunk el mindent, ahol a kertésztünk található. Vevőink között nagyon sok visszatérő van, illetve ők azok, akik továbbadják címünket. Ha ma kellene dönteni, ugyanezt a

A Balaskó család

szakiskolában kapott munkát, a kertészetet vezette, és közreműködött a gyakorlati oktatásba, szabadidejében, pedig az otthoni kertészetben dolgozott.

– De következett egy újabb kisajátítás, a térszeríteskor elszedték a patakig terjedő terület egy részét.

– Valóban a Kosztolányi üdülőtelep építésekor háznak, kertünk útban volt, újabb költözés következett, a Gyöngyvirág utcába, ahol ma is élünk.

– Mikor halt meg a nagypapa?

– 1995-ben. Igyekeztünk a nagypapa kertészetét fenntartani, ami nem volt könnyű, mivel mi akkor még iskolába jártunk. Édesapánk nem akarta tovább vinni a kertészetet, mivel ő nem kertésznek, hanem erdésznek tanult. Erdőmérnökként a Tihanyi Természetvédelmi Körzetnek volt a felügyelő-

szakmát választanánk. Szerencsénkre egy dinamikus fejlődő városban élünk, ahol egyre többet fordítanak az itt élők a környezetükre. Segít bennünk a Virágos Füredért mozgalom is, van igény a növényeinkre.

Azért alakult ki a visszatérő vevőkörünk, mert mindig van időnk, hogy foglalkozunk velük. Szaktanácsot adunk, mit hogyan, hova kell ültetni, milyen igényei vannak az adott növénynek. Azt is megteesszük, hogy házhoz szállítjuk a növényeket.

– Eszter már családosa, férje Szekrényes Tamás, a Bakonyerdő Zrt. balatonfüredi erdészetének igazgatója. Gyermekük Dávid, 4 és fél éves. Kertész vagy erdész lesz belőle?

– Reméljük, hogy természet közeli pályát választ, mi biztosan nem vesszük el a kedvét egyik szakmától sem.

– Fülöp –

Rácz Tanár Úr Életműdíj

Rácz László (1863-1930) a 20. század kiváló pedagógusa volt. A Fasori Evangélikus Gimnázium tanáraként tanítványa volt többek között Neumann János, Wigner Jenő, későbbi Nobel-díjas tudósaink. Hét éve már, hogy a középfokú Természettudományos Oktatásért a fenti névvel Magyarország három meghatározó vállalkozása, a Graphisoft, Ericsson és a Richter, alapítványt hozott létre, azzal a célkitűzéssel, hogy a természettudományi tantárgyakat (biológia, fizika, kémia, matematika) tanító tanárokat jutalmazza.

Romániában befejezni az egyetemet. Hazajöttem és az ELTE-n szereztem fizikamajd a matematikatanári diplomát. Közben már tanítottam Békés megyében, Eleken, matematikát és fizikát románul egy két tannyel-

gondolok, akkoriban még kutatómunkába is sikerült diákokat bevonni. Sajnos ez csak a kilencvenes évek közepéig tartott, érdeklődésük ekkortól már nagyon megosztott lett. Minden olyan feladatot, mely felelősség-

Képviselő staféta 3. rész

A Balatonfüredi Napló sorozatában önkormányzati képviselőket kérdezzünk munkájukról, életükről, akik azután továbbkérdezve választják ki a következő interjú alanyát. Előző számunkban (2008. október, 5. old.) Csizmazia Szilveszter képviselő Takács Miklóst kérdezte arról, milyen emlékei vannak ministráns korából.

– Bár én nem ministráltam, de gyermekkoromból jól emlékszem Gubicza esperes úr jellegzetes alakjára, akivel gyakran találkoztam a piros templom előtt, hiszen a szomszédos piros iskolába jártam kisiákként. Szerette a gyermekeket, és szívesen elbeszélgetett velünk. De a kérdés lényege inkább az, hogy a híres mondást, amit II. János Pál pápának is tulajdonítanak – miszerint nem azt kell keresni, ami elválaszt, hanem ami összeköt –, hogyan értelmezem. Vannak olyan erkölcsi, etikai normák az életünkben, amit az európai zsidó-keresztény kultúrkörben közösen kell elfogadnunk. Ezen alapul magyar és európai kultúránk, nyugalmunk és biztonságunk, a családok békéje, a méltóságteljes, értékes és értelmes emberi élet. Képviselőként meg az a kötelességünk, hogy a város érdekeit nézzük, mert ez az a közös nevező, ami mint képviselőket összeköt minket.

– 2002 óta képviselő, hogyan került a közéletbe?

– Korábban is tagja voltam civil szervezeteknek és az MSZP-nek. Amennyire a munka mellett lehetőségem volt, részt vettem a város közéletében. 2002-ben és 2006-ban a szocialista párt listáján kerültem be a testületbe. Egyéni indulóként a választókerületemben nehéz helyzetem van, mert dr. Kiszel Pál az ellenfelem, aki közismert és közkedvelt tagja a képviselő-testületnek. Annak ellenére, hogy ő győzött, a kapcsolatunk korrekt, jól tudunk együtt dolgozni.

– Mint a helyi MSZP elnökének, baloldali képviselőnek, nem okoz dilemmát egy jobboldali sikeres polgármesterrel az együttműködés?

– Mindenképpen, hiszen ez egy nagyon ellentmondásos helyzet. A mi pártunk van kormányon, helyben pedig ellenzékben vagyunk. Nagyon leegyszerűsítve, ha együtt szavazunk a jobboldallal, megállítanak az utcán a baloldali ismerősök, hogy miért nem ellenkezünk, miért nincs itt is csetepaté. Lehet, hogy azzal esetleg szavazatokat nyernénk, ha belekötnénk minden napirendi pontba, de előbbre biztos, hogy akkor sem jutnánk. Az élet is ezt igazolja, mert a város látványosan fejlődik, és bennünket elsősorban ezért küldtek oda a választók. Füred lett a „bezzeg város”, az ésszerű együttműködés példaként emlegetnek bennünket az országban. Ez nem ment, és ma sem megy kompromisszumok nélkül. Mindez nem jelenti, azt, hogy bármit is elviele nélkül fel kellene adni azokból a baloldali értékekből, amit képviselünk. Vannak viták, de valakinek néha engedni kell a huszonegyből, mert e nélkül nem megy.

– Az idegenforgalmi bizottság elnökeként megtalálta a helyét a testületben?

– Nagyon nagy örömmel dolgozom ebben. Meggyőződése, hogy ez az egyik legfontosabb terület. Ebben a városban ugyanis közvetve vagy közvetlenül, de ebből élünk: a fodrász, a ben-

tó pénz – minden egyes idegenforgalmi adóként befolyó forinthez még kettőt ad az állam – többek között erre megy el.

– A városvezetés mit tehet az idegenforgalomért, hogy például minél több vendég jöjjön mondjuk Berlinből Balatonfüredre?

ha meggyőzzük róla, egy írországi háziasszony Dublinban délelőtt tíz órakor felül a fapados repülőgépre, és három hamburger áráért itt lehet délben Sármelléken. A belföldi vendégeket tekintve jól állunk, Fürednek nagyon jó az imázsa, és szerencsére újra divatba jött

Takács Miklós az Advent fényei című táncgálán Petrőcz Lászlónéval, amelyen 140 fiatal lépett fel a Sellő Alapítvány szervezésében a Balaton Szabadidő és Konferencia Központban

zinkutas, és a csemegés. Sőt, az alkalmazottak is, hiszen a csökkenő gyermeklétszám mellett Füreden eddig nem kellett sem óvodát, sem iskolát bezárni, fenntartani viszont igen. Füred a többi hasonló nagyságú településhez képest többet tud adni a lakosságnak, sok olyan közszolgáltatást tart fenn a

– Rengeteget tehet, mert úgy kell a várost fejleszteni, és működtetni, hogy kiszolgálja az idegenforgalmat is. Turisztikai Desztinációs Menedzsmentnek, TDM-nek hívják a szakmában az átfogó idegenforgalomi szemléletű városfejlesztést. Nemcsak a szállás, étkezés, programszervezés, a szolgáltatá-

s Balaton. Létrejötték a négycsillagos hotelek saját balatoni reklámmal. Azt se felejtjük el, hogy Füred a hazai vitorlássport fellelvára, szintén hatalmas lehetőségekkel.

– Mit szól ahhoz baloldaliként, hogy az idegenforgalomban Balatonfüreden is egyre kevesebbet keresnek az emberek?

– Közgazdaságilag érthető, hogy az éles versenyben a vendéglátók ott csökkentik a költségeiket, ahol tudják. Ennek az a következménye, hogy az idegenforgalomban a munkavállalók helyzete egyre rosszabb. Kétészakad a város, egy rétegre, amely ennek a nyertese, és egy szélesebb rétegre, amely ennek a vesztese, akiket minimálbéren foglalkoztatnak, és még annak is örülniük kell, hogy van munkájuk. Ez a fiataloknak nyilván nem vonzó, inkább elmennek, ezért a város elöregszik. Újabb idegenforgalmi lehetőségeket kellene nyitni, reklámmal, adókedvezménygel segíteni, menedzselni a kisebb panziókat, vendégházakat, az önfoglalkoztatókat, a családi kisvállalkozásokat. Ez nemcsak füredi ügy, és minden megoldás jobb, mint a munkanélküliek segítése.

– Kedvenc területe a testvérvárosi kapcsolatok.

– A fürediek kapcsolata

a testvérvárosaikkal nem formális. Akik gyerekként jártak kint művészeti csoportokkal ezeken a településeken, azok már felnőttként járnak vissza. Más kultúrát láttunk, tanultunk, mert nemcsak shoppingolni voltunk külföldön. Az az ezemél több füredi, aki ott járt, vagy aki tagja az egyesületeknek, látta, hogyan élnek tőlünk nyugatabbra. Ez nem szociál-turisztika volt, hogy nem lett volna pénzünk kimenni, hanem egy tanulási folyamat. Sok családi barátság szövődött az elmúlt húsz év alatt. A hat testvérvárosi egyesületből ötnek tagja, kettőnek alapító tagja is vagyok. Amíg utazási irodám volt, örömmel vittem ki csoportokat is. Biztos, hogy a turizmusunk is sokat profitálhatna ebből a kapcsolati tőkéből, ha ügyesen élnénk vele.

– Hogyan ünnepli a karácsonyt?

– Mint bárki más. Egyre inkább azt gondolom, hogy

a karácsony azért is fontos, mert ez az ünnep az igazi, a legbelsőbb emberi érzéseinkről szól. Gyakran pótboldogságokat keresünk, és nem tudunk őszintén, felszabadultan ünnepelni. A szeretet és a békesség, egymás megbecsülése az, ami a legjobban hiányzik ma az életünkben. II. János Pállal készült egy interjú sorozat Átlépni a remény küszöbén címmel. Karácsony előtt azt kívánom mindenkinek, hogy akinek nincs, annak is legyen ereje vagy segítsége megtenni ezt a lépést, átlépni ezen a képzeletbeli küszöbön, hogy békésen, boldogan köszönthesse a karácsonyt.

Idén emlékezett a világ 1968-ra, az egész Európa sorsára kiható híres diáklázadások idejére. A képviselő stafétában Molnár Judittól azt kérdezem, hogy ha most lenne 1968, ő miért lázadna?

– Csorba Kata –

Nívódíjas a népdalkör

A balatonfüredi Kék Balaton népdalkör a VII. Vass Lajos Népzenei Találkozón nívódíjat kapott.

A Vass Lajos zeneszerző, karnagy, népdalgyűjtő, zenepedagógus emlékére megrendezett Népzenei Találkozót és Versenyt Budapesten Hagyományos régiók, régiók hagyománya címmel rendezték meg. A rangos eseményen a fürediek balatoni dalokat énekeltek, amelyet a zsűri Vass Lajos nívódíjjal jutalmazott. A rendezvény célja, hogy összefogja és támogatja a Kárpát-medencében élő és működő népdalköröket, népzenei csoportokat, énekkarokat, nyugdíjas éneklő csoportokat, a népzenei, néphagyományainkat életető közösségeket. A találkozót területi döntők előzték meg, amelyeket folyamatosan a Dunántúlon,

az Alföldön, Budapesten a Vajdaságban, a Kárpátalján, Szlovákiában, Szlovéniában és Erdélyben rendeztek meg. A balatonfüredi népdalkör 2003-tól vett részt különböző szintű versenyeken, ötévi folyamatos munka után sikerült először bejutni a Kárpát-medencei döntőbe. Ezt követően november végén a füredi népdalkör a nyugdíjasok Életet az éveknek Veszprémi Egyesületének kezdeményezésére részt vett Ajkán a kétszáz fős megyei gálán is. A megye legjobbjai között a Kék Balaton népdalkör Fü-rich József és Dobos István szólójával balatoni és Galgamenti dalokat énekelt. Köszönet illeti Bónyai Mária zenetanárnőt, aki igen nagy lelkesedéssel készítette fel a füredieket a népzenei találkozóra és a megyei gálára is.

– Kincsesné L. Zsuzsa –

Balatonfüredi Napló

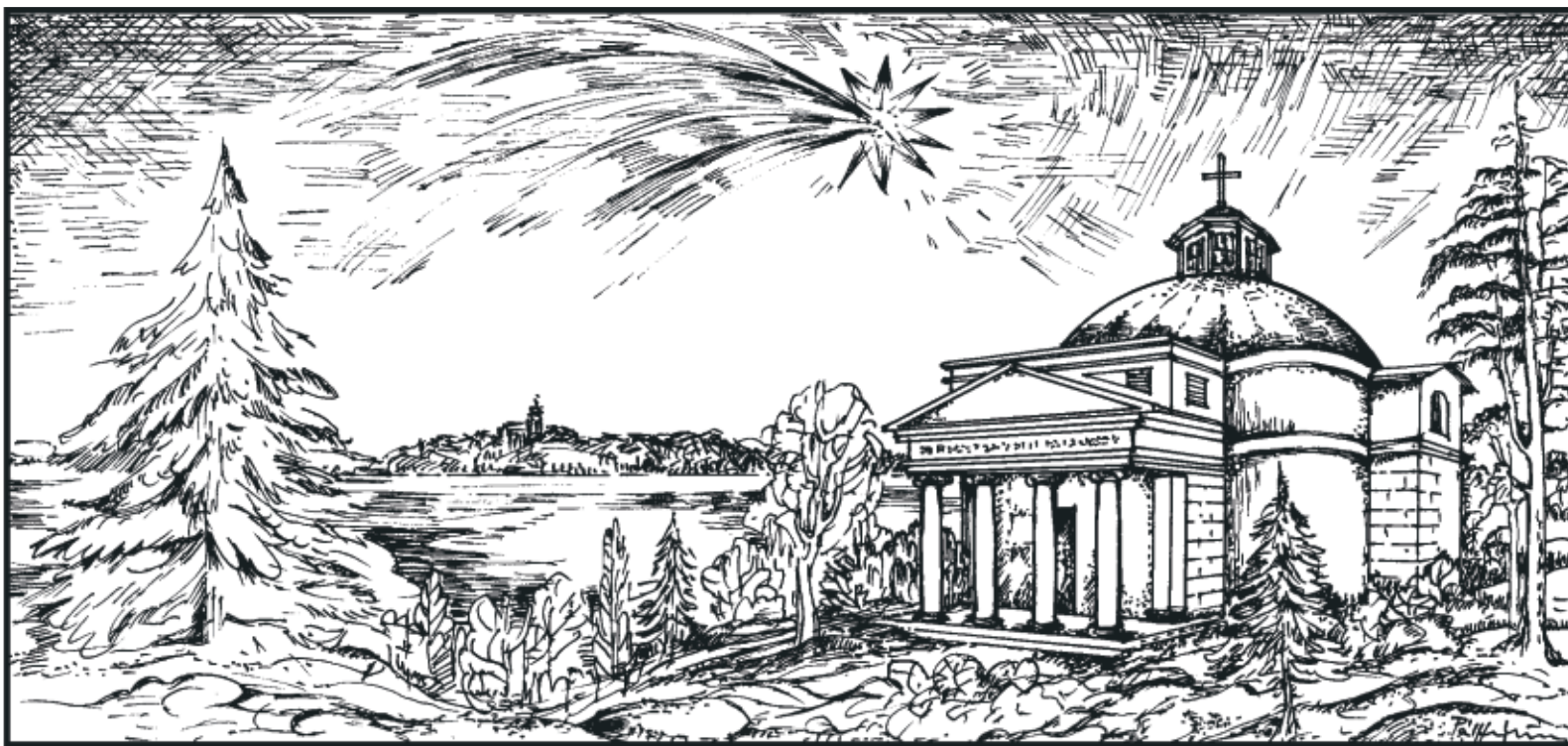
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja
Kiadja a Füred Stúdió Kft.
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: 06-30/216-1768
Fejléc: Pálffy Károly
Fotók: Tóth Attila
Tördelés: GEKKOSOFT Informatika Kft. - www.gekkosoft.hu
Nyomdai munkák: Keller Print Nyomda Kft., Ajka
Felelős vezető: Keller Gyula
Hirdetésfelvétel: 06-70/531-6035, 06-20/468-5385
ISSN: 1417-538
Megjelenik 5400 példányban. Terjeszti a Magyar Posta.
Kézipratokat és fényképeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza.
A szerkesztőség jogának tekintti az olvasói levelek megrövidítését.
Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni:
Balatonfüredi Napló Szerkesztősége, Polgármesteri Hivatal,
8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy
Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
e-mail: bfn@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható.
Médiapartnereink:
Füred Stúdió Televíziós Kft.
Balaton Média és Információs Központ

Füredi panteon

A Balatonfüredi Napló karácsonyi melléklete

Az Anna Grand Hotel boltíves oszlopcsarnokában rejtőzik a füredi panteon. A magyar irodalom színe-java emlékét őrzik a szép emléktáblák. De mit ér az emlékjel, ha nem olvassuk a műveket? Az írók csak az olvasók által élnek. S mikor legyen időnk olvasni, ha éppen nem karácsonykor, amikor kedvünkre lapozgathatunk a régi-új füredi halhatatlanok műveiben?

– Praznovszky Mihály –

Grafika: Pálffy Károly

Krúdy Gyula Karácsony este

1.

Valamikor nem volt szokás elolvasni, de még csak meg sem írni az ilyen címzésű irodalmi műveket: boldog, gazdag Magyarországon legfeljebb az árvák és özvegyek voltak kedvelői a megható olvasmányoknak. Ám fordult egy nagyot a világ, karácsony estéjén több a könnyes szem Magyarországon, mint a boldog mosolygású arc; ugyanezért az író sem mehet el közönyös, hideg szívvel a karácsony romantikája mellett, még ha tolla mellett leskelődik is az unalom szörnyű veszedelme. Nem lehet e napon az olvasónak másról írni, mint a karácsonyfa lángjáról.

2.

Fehér vagy fekete karácsony köszönt ránk ez évben? Régente ez igen fontos körülmény volt az ünnepi hangulatban, mert az emberek mégiscsak jobban szerettek fehér országutakon szánkázni messzi kis falvak világos ablakai felé, ropogós estéből havas vállal megérkezni a karácsonyi meleg szobába, télies eledellekkel vidítani átfázott belsőségüket, a házaló betlehemesek szakállán igazi hó fehérlését obszerválni, mély hóban bandukolni az istállólámpás után az éjféli misére, mint ködből, sárból, nedvességből érkezetten járulni a szentté vállott fenyőfához. Ez évben azonban hiába jósol a százesztendős jóvendőmondó, sőt Herschel is nagy havazást

a hónap végére, mindnyájunknak fekete karácsonya van már esztendőök óta. Ha fölemelné valaki a házfedeleket Magyarországon ez estén, annyi elgondolkozott, elmélázott, búban önfeledkezett arcot láthatna, hogy tán kételkedne abban, hogy a legpirosabb napot mutatja a kalendárium: tévedett István bácsi, tévedett az Obsitos, midőn naptárában e napra hirdette az öröm ünnepét.

3.

A mák és dió napja, mondja a régi szakácskönyv, amelyből néha a nagyapám módjára ebédelni és vacsorázni is szoktam, hogy hosszú életkort élhessek a földön, mint általában a régebbi magyarok. A máktörő koloncnak vendég hívogató hangja volt, és minden házból kihallatszott döngése. A dió olyan jóízűen ropant, mintha a bánatot törtük volna össze dara-bidőre. Az asszonyhang, amely a zúzmarás ablakú konyhában kommandírozott, a legkeményebb férfit is meglágyította. A pajkos gyerek szorongva ült a suton, a komondor alázatosan ólálkodott az ünnepi illatokra, a pincében a hordó igyekezett megtisztulni szennyeitől, mert ő is tudta, hogy e napon vérét veszik, a gyalogősvényen a postás csodálatos levelekkel közelgett, nyelves szomszédasszony békét kötött, és szakértelemmel jött a fazékfedelek fölemelkedéséhez, a sütők átvizsgálásához, a patkók megkóstolásához. Nem volt olyan ház Magyarországon, ahol a diós és mákos sütemények nem sikerültek volna e napon. Vajon termett-e elég mák, elegendő dió ez évben hazánkban, hogy mindenkinek patkó jusson az asztalára? A régi könyv azt mondja, hogy e sütemények nélkül nem érvé-

nyes a karácsonyi ünnep. Tán még a másvilági bíróság is valamiképpen felelősségre vonja az ünneprontót. Vajon mivel fog védekezni a magyar, aki a karácsonyi kalácsot elmulasztotta?

4.

A szeretet ünnepe, mondjuk mi, akik itt maradtunk egy olyan korszakból, amikor ismertek az emberek mindenféle elavult fogalmakat, megbocsátást, barátságot, gyengédséget, tiszteletet, szeretetet és egész lexikonát a szentimentális érzéseknek, amelyekről utóbb kitűnt, hogy mind csak arra valók, hogy az ember létét, boldogulását gyengítsék. Mintha csak a gazdagok engedhetnék meg maguknak a szeretet luxusát, mutatja a világ képe, mert hiszen napjainkban egyedül nekik van módjukban szeretetüket kézzelfoghatóan is bizonyítani. Ajándékot venni, ajándékot adni, mosolyt aratni, könnyet letörölni, gyermekkacajt élvezni, bús asszonyt felvidítani, elesett embert talpra állítani, jónak lehetni a tegnapi ellenséghez, kézadással fizetni az álnokságért, szegénységet enyhíteni, a homlok mély redőit elsimogatni, vad, keserű szívbe emberséget oltani, szilaj szemét a gyűlöletnek enyhíteni, bujdosó nyomornak halk, észrevétlen léptekkel utánamen-ni, a magányosan sírdogálókat gyengéden felkeresni, rongyos gyermeket átkarolni, a híd karfája fölött merengő asszonyféléhez szívesen szólni, megfogni az elkeseredett kezét, megállítani a bűn felé tántorgó lépést, fölemelni a fejét annak, aki lehajtott fővel keresi a legmagasabb ágat, amelyre felkóthetné magát – ez volna a gazdagok dolga a világon. – Nem, ez a dolog a szegényeké, akiknek maguknak sincs semmijük.

Illyés Gyula Fagy

*Egy jég a tó. Így fagy be majd e hív
e minden lenge szellő
szavára milljó fénnyel felszökellő
leomló tiszta szív!*

Illyés Gyula Hó a tóba

*Hullik a hó és változik fehérre
tartósan már a tágas dombvidék.
Csupán a tó lesz annál feketébb,
minél sűrűbben dől a hó beléje.*

Keresztury Dezső Füredi pincevers

*Ez a világ amilyen nagy:
embertársam oly bolond vagy.*

*Élvezhetnéd itt a csöndet,
mely a lombok közt köszöntget
kvaterkáznyi, beszélgetnyi
akad itt boldogság annyi,
hogy egy életre is elég;
de munkádban ne légy cseléd
csak okosan tedd a dolgod:
világítson minden homlok,
ragyogjanak föl a szemek:
kolbász ide, szalonna,
sült krumpli is jó volna,
néhány falat, jó sunka:
pihenésre jó munka.*

*Itt minden jobban esik,
itt maradunk szüretig;
örökre itt maradni
jó volna Sanyi, Andi.*

1983.

*Szeretettel jegyzé:
Dezső bácsi*

Hamvas Béla

Fák

A koloskai hárs heroikus fa. Nem szép. De az élet erejének nagyszerűsége: nincs ilyen se Homérosznál, se szoborban, sem a beethoveni zenében, sem Nietzsche filozófiájában, sem a caesari sorsban. Ez a néma küzdelem, amit egyedül küzdött százötven évig itt, kedvezőtlen hegyoldalon, rohamos esők, marcangoló szél, lezuhanó kövek között, óriási tömbök alatt egy szűk völgytörökben. Meg kellett magát feszítenie, elvesztette minden formáját, meg kellett alkudnia, nem volt szabad könnyörületet ismernie, pillanatra sem, kegyetlen nyugalommal, előrelátással és kitartással tudott csak szüntelenül nőni, s ma, mikor már győzött, harcán már túl van, ráncosan megviselve, megnyomorítva tud ilyen egészséggel nevetni, nevetni. Mit tudnak még neki mondani az életről ezek után, amin ő nem nevet? Mivel fenyegethetik még? Mitől félhet még? Történhetik még vele valami, aminél rettenetesebbet nem győzött le és nem élt át? Mi az, meghalni? Mi az, félni a haláltól?

Pilinszky János

A bűn és a bűnös

Jézus tettei és szavai ékesen bizonyítják, hogy a bűnt mindenkor el kell utasítanunk, viszont a bűnöst szeretnünk kell. Ezzel szemben csupán két magatartás lehetséges. Az egyik, hogy teljes egészében tagadom a bűn létezését, vagy a másik magatartás, mely a bűnöst maradéktalanul azonosítja bűnével, s eszerint jár el vele szemben. Talán mondanom se kell, hogy mindkét magatartás alapvetően „Jézus-ellenes”.

Ha szeretünk valakit, vallotta Jézus, egyúttal őt is szeretjük. Hasonlóképpen – a föntiek ér-

Grafika: Németh Árpád

telmében –, ha megvetünk, kiközösítünk egy bűnöst bűne miatt, valójában Jézust vetjük meg. Jézust ítéljük életfogytiglani száműzésre. Jézus semmi kételyt nem hagyott efelől, amikor egy lépéssel még tovább ment, s egyenesen megkövetelte, hogy még ellenségünket is szeretnünk kell. Ezt a követelést, „kemény szót”, mely ugyanakkor a parttalan szelídségre és szeretetre kötelez, nagyon nehéz kiforgatnunk. A legtöbben – kellő „érzékenység” – nem is ezt teszik. Csupán elmennek Jézus idevágó szavai mellett. Nem hadakoznak vele, csupán megkerülik. A mai farizeusok ennyiben kétségtelenül diplomatusabbak a hajdani farizeusoknál. „Tanultak” elődeik visszatetsző, nyílt szembenállásából. Jézus azt mondta: mindenkit szeretnünk kell, s hozzáfűzte, könnyű szeretnünk azt, aki maga is szeret minket. És meghúzta a valódi, az egyetlen létező szeretet határtalan határvonalát: „Szeressétek ellenségeiteket”. S ebben a kérdésben nincs kivétel, nincs helye semmiféle magyarázkodásnak. Persze a mai farizeus kifinomultabb a tegnapiánál. A mai farizeus „hisz” Jézusban – némi kis kiigazítással, pontosabban: megkerüléssel, elhallgatással. Ha nagyon szorul a kapca, gyarlóságára hivatkozik. Csakhogy itt nem arról van szó, hogy szeretetemben gyarló és „válogató” vagyok a gyakorlatban, hanem arról,

Balla Zsófia

A képernyő imádása

*Ott, abban a háborúban
megöltek*

kétszázhetvennégyezer

ötszázhatvannyolc

krisztust öltek meg.

Vonjunk le ebből

harmincezer hatszázkilencvenegyet

azokat, akik maguk is öltek.

Marad

kétszáznegyvenháromezer

nyolcszázhetvenhét,

azaz 243 877.

Nézzetek szét.

Tudjátok meg, mikor születtek.

Az mind Karácsony.

Az Úr

sokszülött fiát

Istentelenül sok fiát

adja értünk.

(Quasimodo különdíjas vers, 2002)

Mezei Katalin

Angyali üdvözet

Hogy várunk, van mire várunk –

talán enyhíti árvaságunk,

talán enyhíti rossz kedvünket,

ha meg is próbálja hitünket.

Az se hihető, hogyha nyár lesz,

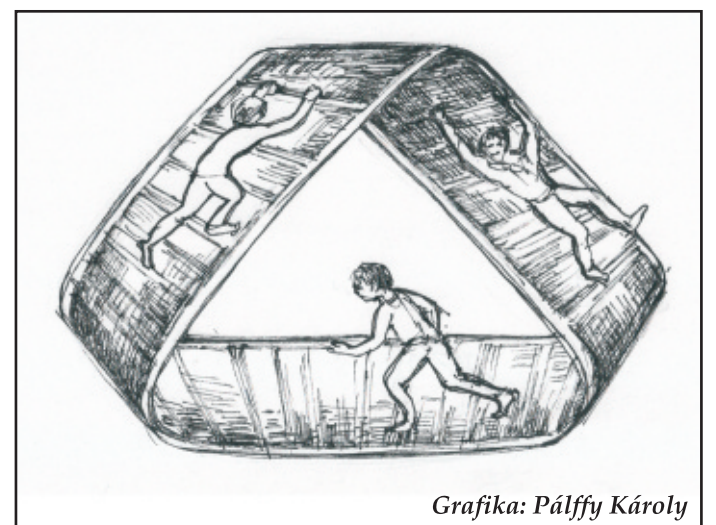
a kővé fagyott földből sár lesz,

hasonlóképpen nem lehetetlen,

hogy hitet nyer a hitetlen.

Szívünk, szavunk is ínséges.

De az Úristen hűséges.

Grafika: Pálffy Károly

Jókai Mór

Az arany ember

– Húzd rá! – ordíta a vén halász, s azzal teljes erejéből rárántotta a legénység a kötelet. A hátramaradt haltömeg csak kifordult a hálóval együtt. Ott volt a fogas-király is. Gyönyörű példánya fajának. Több volt negyven fontosnál, aminőt minden húsz évben fogtak egyszer, azt is csak régen. Erős fejével csakugyan keresztülszakította a hálót; hanem tüskés úszszárnyaival beleakadt a bogokba, s nem tudott elmenekülni. Mikor kirántották, pofon vágta a farkával azt az egyik legényt, úgy, hogy hanyatt-esett a jégen; hanem ez volt aztán az utolsó hőstette. A másik percben már halva volt. Eleven fogast még nem tartott senki a kezében. Azt tartják, hogy amint a vízből kiveszik, a léghólyagja megreped, s akkor megszűnt élni. Ennek az egynek a kézrekerítése nagyobb öröm volt a halászok közt, mint az egész gazdag fogás. Régen üldözték már. Ismerőse volt mind-egyiknek, a gonosz halpusztítót. Az a rossz szokása, hogy csak a saját nemzetbelit szereti megenni. Azért ő a fogas-király. Mikor felbontották, akkor is két szép nagy fogast találtak a gyomrában, amiket nem rég nyelhetett le. Olyan vastag hája volt, mint a süldőnek; gyönyörű aranyszínű, s a húsa fehér, mint a gyoics.

Féja Géza

Füredi prэшázban

*Barátom, milyen volt a nyár,
méz és arany folyamvidék,
a föld virulni küldte fel
anyaölelének melegét,
amit a nap férfiheve
pazarlón reá tékozolt,
de búcsúzik, a hegy mögött
gyülekeznek a záporok.*

*Ősz ez bizony, utólszor még
aranyfürdőbe hív a nyár;
vasárnap zsong, zsoldározik
a szőlődombok hajlatán,
reggel óta várok, lesek:
nem jön? mégis megérkezik?
de csak árnyak szállnak felém,
ingem kihűlt, esteledik.*

*Esteledik, alkonyodik,
már csak a magány simogat,
csak a magány irgalmas még,
kegyelmébe visszafogad,
nincsen vélem már senki sem,
csak a sercegő gyertyaláng,
megkezdem száraz kenyerem,
mint az utolsó vacsorát.*

*Bizony barátom, este lett,
dúdolgatom az ősz dalát,
s hantomra szórja majd a tél
engesztelő fehér havát.*

Balatonfüreden, 1952

– No, nagyságos uram, ezt az egyet elküldjük a nagyságos asszonynak! – monda a vén halász. – Becsomagoljuk egy ládába jég közé. Egymaga lesz egy szekérrel. Nagyságos uram ír hozzá egy levelet, s megírja benne, hogy ez volt a fogas-király. Aki ebből eszik, királyhúst eszik. Mihály megdicsérte az ötletet, s biztatást adott, hogy meglesz érte az áldomás. Mire a fogással készen voltak, a rövid téli napnak is vége volt már, de csak az égen, de nem a jégen.

A jégen most kezdődött még az élet. A szomszéd falvakból Siófokból, Szántódról, Zamárdiból, Füredről, Arácsról, Csupakról jött a népség szánkókkal a jégre kosárral, tarisznyával, kulacsal; a kulacsban bor, a tarisznyában malacpecsenye, a kosár halat vinni való. Mire a halászok hozzákezdték a kifogott zsákmány osztályozásához, egész sokadalom támadt körülöttük.

Ha lement a nap, nádból fáklyát csináltak, tüzet raktak a jégen, vásárt ütöttek a halra. Potyka, csuka, harcsa, kárász, mind szegény embernek való. Bécsbe, Pestre csak a fogast meg a süllőt viszik, amit drágán megfizetnek; a többit potom áron adják. Még így is nyereségük van. Ezzel az egy húzással valami háromszáz mázsa halat rántottak ki. Ez a Timár igazán szerencse fia.

Ami halat most el nem hordanak, azt kosarakra garmadolva beviszik a raktárba, s onnan hordják el majd szekereken a veszprémi vásárba.

Timár egy jó estét akart szerezni az összegyűlt népségnek. Lehozatott egy tíz akós hordót a jégre, azt csapra üttette, s felszólította a halászmeister, hogy csináljon halászlevet, amihez csak a mestere ért.

Egy roppant, akónyi bográcsba beleaprítják a kiválogatott halat, aminek nem szabad sem kövérnek, sem szálkásnak lenni, nem jön abba egyéb, mint a halnak a saját vére, paprika marokszáma, meg vöröshagyma. Hanem aztán van annak a keverésmódjában valami mesterség, amit csak az ért, akinek tudománya van hozzá, hogy azt utána csinálni nem lehet.

Ebből a jóból még Timár úr is bámulatos sokat elfogyasztott.

S ahol jó bor foly, és halászlé készül, ugyan a cigány hogy maradna el onnan?

Egyszer csak ott terem egy barna sereg, helyet csinál egy kosár tetején a cimbalmának, s rárántja az uraság nótáját:

***Jaj, de szakad ez a húr!
Majd megfizet ez az úr?***

S ahol cigány van, virgonc menyecske és tüzes legények, a tánc hogy maradna el onnan? A jég hátán egyszerre csak olyan dárídó támad, hogy hét falura szól. A nádtüzek mellett nyalka párok rikontgatva járkák a Szent Dávid táncát. Egyszer Timár azon veszi észre, hogy őtet is elkapja egy kackiás menyecske, beviszi a táncba s úgy megforgatja, ahogy csak illik. Timár táncolt. A szép téli éjben messze világlottak a jégtükrön az örömtüzek. A mulatság a jég hátán majd éjfélig tartott. A halászok akkorra lettek készen a fogott hal behordásával a raktárba. Akkor aztán a jókedvű népség is hazaoszlott, sú-

Grafika: Németh Árpád

rú rikoltozással éltetve a mulatság gazdáját, a bőkezű Levetinczy urat.

Timár még azután is fennmaradt addig, míg Galambos a fogas-királyt becsomagolta a deszkaládába jég és széna közé, s a ládát leszegezte. Azt feltették a szekérre, melyen Timár idejött, s a kocsinak meg lett mondva, hogy legyen készen, mert rögtön indulni fog haza Komáromba; a halküldeménnyel sietni kell.

Lipták Gábor

Füredi tudósítás

Valamikor a fürdőtelepre készülő falubeliek azzal búcsúztak otthonmaratottaiktól: „Lemegyek Savanyúvízre!” Volt tehát valamely vállalkozás jellege az ilyen útnak. Idő, alkalom kellett hozzá, valósággal kirándulás számba ment s inkább vasárnap került rá sor, amikor a sétány padjain üldögélők „üde színfolt”-nak vélték a „térzene” pavilonja körül sétáló „jó falusi népet”. Hétköznapi legfeljebb a hivatalbeli urak jártak le barátaikhoz, a telepi orvoshoz, a patikushoz egy-egy tarokkpartira, de a „falufürediek” enyhe fejcsóválással kommentálták az ekkora sétával járó káros szenvedélyt. Hiszen gyalog mégis pár kilométer, s kinek jut erre ideje permetezés, kapálás idején.

Déry Tibor

A napok hordaléka

Ha ablakomból este kilenc tájt a Balaton fölött átnézek a somogyi partra, egy se vége, se hossza fénycsík pillog rám barátságosan hunyorgó sárga pikkelyekből Kenesétől nagy ívben Siófokon, Zamárdin át majd Szántódig. Itt eléje ugrik a Tihanyi félsziget, két púpja között az apátság zöld bogárkafényével. Ha kimerészkednék a kertbe, a baluszter mellé – ha vállalnám a nyári éjszaka álomittas kalandját –, a félsziget macskafarka fölött Fonyódig követhetném a lámpafények litániáját, Fonyódig vagy még azon is túl. De vajon az még mindig a somogyi part-e, vagy már átváltott az innensőre?... ó, huncut bizonytalanság, mely létünket hintáztatja a Tudás és a Semmi két hegyfoka között, az égitestek szóródó fényében. Mint a hangya, mely az önmagánál nagyobb tojást is el bírja vonszolni, cipeljük magunknál nagyobb reményeinket, bizonytalanságunk egyedül hatékony antigénjeit.

Talán mégiscsak a somogyi part?
Hát nem mindegy?
De hátha a Léthe partja?
Akár így, akár úgy, mondom magamban, amikor éjjel háromkor fölkelek íróasztalom mel-

lől, ideje lefeküdni. Vagy előbb merészkedjem ki a kertbe, még egyszer szemrevételezni földi, égi vagyonomat? A túlsó part élő lámpafénysorát s fél fordulattal balra, házunk antennája fölött az ott veszteglő Göncölszekeret? Orromnak a hársfa illatát, a levelek kislánycsevegését fülemnek, talpamnak a fű alázatát, egyszóval mindazt, ami rövid érzékeimmel s ugyancsak rövid tudásommal elérhető?

De éjjel három óra van. Vagyis?

Tudható, mondom magamnak, hogy az emberek ilyenkor már nyugovóra térnek, még a somogyi parton is. Csodálkozol, hogy a lámpasor kialudt, s kihunt az apátság bogárkafénye, sőt az innenső oldalon a Marina-szálló tetőterasa is, már csak a kihalt utcák őrtüzei égnek. Kihalt utcák? Csodálkozol, hogy az ember esendő s éjszakánként gyöngeségében lehunyja szemét? S annyira pártolnád világunkat minden csalódásod ellenére, hogy hallhatón mormolva elátkozod antennád fölött a Göncöl szekerét s körülötte a többi csillagot, amiért üres tüzeiket lobogtatva előreláthatólag túl fogják élni a földi eszméletet? Tehát rosszul esik, hogy odaát a lámpák kialudtak.

Kondor Ilona

Kis balatonfüredi utca

*Tudom-e, tudom-e
a végtelen helyét?
Azt a pontot,
hol zászlót bont a szél.
Hol zászlót bont a nap,
s a szél évig ér.
Jegenye utcában jártam tegnap.
Ez a hely végtelen.
Lehetne bárhol:
múlt, jövő, jelen.
Az idő mindent összekarcol
a fényes üvegen.
Halápi utcában jártam tegnap.
kis balatonfüredi utca.
(Meváltotta nevét
egy festői utra)
S mégis övé a zászló,
a végtelen útja.
Ki vándorol megáll
újra és újra.*

Grafika: Pálffy Károly

Márai Sándor

A magyar biedermeier

A „Gyönyörde, a fasor, melynek lombjai alatt Vörösmarty beszélyének hősei, a „füredi szívhalászk” sétáltak a választott hölgy után, a Kisfaludy színház romjai, Jókai és Blaháné léptékének nyoma az erdőben: ez a legtisztább magyar biedermeier.

De a táj is szelíd, mintha a betegek, akik e fák alatt, e forrásnál, világoskék égbolt alatt keresnek gyógyulást beteg szívüknek, megszelídítettek volna a természetet. A táj hozzászelídült a betegekhez: kissé sápadt és nemesen ernyedt, mint mindenki, aki már megismerte a halál első könnyű, udvarias érintését. Nyájas táj, hívogató. Ezt mondja: „Ne siess. Pihenj. Hallod a fák zúgását? Valamit üzennek.” Az ember megáll, hallgatja a zúgást, s egyszerre megérti, hogy kár volt sietni.

Összeállította Praznovszky Mihály

Gyurkovics Tibor

Lugas Füreden

*Tompa, kisvárosi este.
Keserű fény.
Nem így gondoltam
én.*

*Leüllepdedek a nap szemcséi,
mint az iszap.
Mevárom, amíg fölszáll,
ami igaz.*

*Rárakódott a székekre
az este.
Mellemlre a bánat
rá van tekeredve.*

*Madonna jön.
Miért ne jönné.
Otthon rendben a ház,
a kölke.*

*Ők az igazi bűnösök.
A tiszták.
Férjüket nem szeretik,
senkit se inkább.*

*Így élnek délceg fejjel,
kevélyen.
Nekem nem ilyen
a feleségem.*

*Egy nóta száll.
A dobos
alig érinti a fémlemezt.
Irtózatos*

*a csönd a mozdulat
mögött.
Kevés a tér
a fejem fölött.*

*A levegő kevés,
az ég,
ezt mondanám,
ha valamit mondanék.*

*Szerettem ezt a pincért.
Lábán fekete zokni.
De lehet-e
egy pincérben csalódni?*

*Nem végső,
beteges
dolog, ha az ember idegenek közt
is társat keres?*

*Mert rádől a magány,
mint a fa
s nem sikerül álarcaival
se mosolyognia.*

Füredi Múzsák: Irázi Ökrös Géza, a színek egyensúlyának mestere

Régóta ismerem *Ökrös Gézát*, gyakran találkozunk különböző kulturális eseményeken, mivel mindketten a múzsák kedveltjének érezzük magunkat, de a kapcsolatunk eddig mindössze annyira futotta, hogy barátságosan üdvözlöttük egymást és váltottunk néhány szót. Számomra mindig szimpatikus volt, ahogy természetes alakjával meghúzódott valamelyik sarokban, a szája szögletében ott bujkált egy játékos mosoly, megfontolt, halk szavai bizalmat és derűt ébresztettek a körülötte lévőkben. Úgy éreztem, valahogy nem illik bele ebbe a hangoskodó és tülekedő világba, mégis azt gondoltam, hogy nélküle nem lenne teljes az, ami körülöttünk manapság történik.

Novemberi, sápadt napfénnel simogató délelőtt ballagok föl hozzám a Ferenccsik János utcába. A terasz előtti diófáról már lehullott a levél, a dió gondosan vödörökbe gyűjtve a fal mellett vár további sorsára. Végigkísér a házban, aztán följutunk a szentélybe, az emeleti műterem csendes magányába. A tervezett, rövid körülnézésből majdnem egyórás, érdekesítő eszmecsere lesz. Olyan lebilincselően tud beszélni a képeiről, a művészi hitvallásáról, a gondolkodásmódjáról, a világlátásáról, hogy megszűnik körülötte az idő. Az az idő, ami szerinte csak illúzió, mert a már nem létező múltból és a még csak elképzelt jövőből áll össze. Sorra veszi a falhoz támasztott vagy székre fektetett képeket, és mindegyikről átéléssel, ugyanakkor meglepő tisztánlátással és őszintén beszél. Több félbe maradt festménnyel is találkozom, ez azért van, magyarázza, mert elégedetlen volt a munkájával. Ezeket időnként előveszi, újra nekilát, és különböző utólagos beavatkozásokkal megpróbálja megtalálni a keresett egyensúlyt. Ha sikerül, megnyugszik, ha mégsem, akkor ismét félreteszi. Néhány már több éve vár a sorára, várja, hogy létrehozójával tökéletes rezonanciába kerülhessen, hogy megnyugvást és harmóniát sugározhasson magából.

– Mintegy tíz évig jártam Veszprémbe, egy úgynevezett szakkörbe, ahol Orr Lajos szobrászművész mellett néha a felesége, Egri Erzsébet festőművész is tartott nekünk foglalkozásokat. Tőle hallottam először alapos elemzést a színek kifejező erejéről és harmóniájáról. Akkor jöttem rá, hogy minden csak az ellentétjével együtt érvényesülhet, és ez teljes mértékben vonatkozik a színekre is. Lámpával megvilágított papírlapokon demonstrálta számunkra a színek ellentétét és összetartozását. Nekem ez rendkí-

Ökrös Géza képein a tökéletes egyensúlyt keresi. Szerinte az idő csak illúzió, a nem létező múltból és az elképzelt jövőből áll össze

vül izgalmas fölfedezés volt, az elmélete nagy hatással volt rám, akkor értettem meg valamit, amit azóta is minden képemen ki akarok fejezni: a tökéletes egyensúlyt, mert csak innen lehet továbblépni a kiteljesedés útjára. Úgy éreztem – és most már tudom is –, hogy olyan útravalót kaptam, ami egy egész életen át elkísér majd. Ekkor éreztem először – bár még nem teljesen letisztulva, de annál határozottabban –, hogy merre kell tovább mennem.

Eleinte gyakran járt szakkörökbe, továbbképzésekre, de amióta megtalálta az általa képviselendő irányt, nem szívesen figyel másfelé. Azt mondja, nem akarja, hogy bármi is befolyásolja, csak azt tartja igazi értéknek, amit önmagából ki tud hozni, mert ha nem így történik, akkor elveszti azt a

belső erőt, amit folyamatosan érez, ami alkotásra inspirálja. Hosszú éveknek kellett elmúlnia, amíg gondolatait újra- és újrendezve lassan megszületett a művészi filozófiája. Vallja: meg kell találni az egységet, a teljesség harmóniáját és ezen belül megteremteni azt a feszültséget, amit még elbír, amitől nem esik szét az alkotás. S ha ezt sikerül elérnie, akkor megnyugodva függeszti föl a bekeretezett képet a falra.

S ez a fal lehet Balatonfüred valamelyik kiállítóterme, de lehet akár valahol Finnországban is, mert gyönyörű képei először szűkebb pátriáját, a várost, aztán a megyét, majd az egész országot meghódították, s csak idő kérdése volt, hogy a határon túl is bemutatkozhasson.

– Jóval több, mint száz kiállításon részt vehettem

már – soha nem tartottam számon őket. Eleinte minden egyes megmutatkozás nagy élmény volt, de már egészen másképp állok ehhez. Tudatosan vissza akarom szorítani magamban a hiúságot, mert rájöttem, hogy az igazi értékek egészen máshol keresendők. Számomra legfontosabbá az alkotás iránti alázat vált. Az az elsőrendű célom, hogy minél jobban belelássak a világba, a létezés titkaiba, és elfogadjam azt, amit ezáltal kapok.

– *Mit jelent a neved előtt az Irázi?*

– Huszonöt évesen Vesz-tőről, Békés megyéből származtam ide Füredre, 1966-ban. Körös menti szülőfalumban vagy száz Ökrös nevezetű család él, valami módon meg kellett különböztetni, hogy kiről van épp szó? Az volt a szokás, hogy a feleség lánykori nevét is hozzábiggyesztették az Ökrös családi névhez. Én a család eredetének kutatása során ráleltem egyik ük-ük-anyámra, aki valamikor a XVIII. században élt, és Irázi Rebekának keresztelte a pap. Nekem megtetszett az Irázi név, jól hangzik az Ökrössel együtt, így festőként mindig használok ezt az előnevet is.

Amikor elköszönök tőle, még gratulálok az országos nívódíjához, a sok rangos kiállításához, ahol már profi művészekkel szerepelhetett együtt, s a derűs színek és formák harmóniája által megtelt szívvel, lassú léptekkel indulok hazafelé.

– **Gaál Antal** –

Bódi Irén: Gyermekkorom karácsonya

Gyermekkorom karácsonyát mindhiába várom, régen elszállt, szertefoszlott, mint reggel az álom...

Azt a titkot, azt az érzést gyakran felidézem, gyermekkorom karácsonya milyen is volt régen.

Kemencében sült a bejgli, szállt a kalács illat, titokzatos varázsa volt minden karácsonynak.

Fenyő ágán ült egy angyal csengettyű volt hangja, fülemben cseng, most is hallom, mintha titkot súgna.

Gyertyafényben ringatózott kicsi fenyőnk ága, fel is ültem képzeletben a zöld körhintára.

Díszítette minden ami ehető volt rajta, ezüstdió, mézeskalács, apró piros alma.

Csillagszóró mikor kigyúlt: csillagait szórta, szemünket az öröm fénye mindig beragyogta.

Szeretet gyúlt a szívünkben melegsége áradt, titokzatos varázsa volt minden fenyőfának.

Gyermekkorom karácsonyát újra megtaláltam, lelkem mélyén őrzött álmot, nem hiába vártam.

Látom a fényt a kisgyermek ragyogó szemében, megújul az örökélet minden születésben.

Bódi Irén füredi gyermekvers és meseíró. Vers- és segítségnyújtásában – Benned lakozik, Varázsgömb – mindig győz a jó és ráirányítja szemünket az igazi csodákra.

Gyurkovics Tibor 1931–2008

Gyurkovics Tibor 77 évesen hunyt el. Kevesen tudták róla, hogy pszichológusként végzett és dolgozott egészen 1968-ig, attól kezdve csak írásaiból élt. Szenvedélyesen kötődött a Balatonhoz, Füreden majd Lovason volt nyaralója. Az édesanyjával az ostrom alatt, amikor az égen liberátorok, amerikai bombázók szálltak, Füreden bujkált. Kedvence, az igazi mákosguba – amihez még akkor is be lehetett szerezni az alapanyagokat – mentette meg az életét, mesélte Füreden az egyik nyári látogatásakor. 1988 és 92 között a veszprémi Petőfi színház dramaturgjaként dolgozott. Újságszerkesztő, a Lyukasóra című verses tévéműsor állandó szereplője, majd a Lyukasóra című lap alapítója. Elnöke volt a Magyar Írók Egyesületének, Kossuth-díjas, József Attila-díjas. Füreden sokan ismerték és szerették. 2003-ban az Anna-bálon elsőként vehette át a Kiss Ernő-díjat munkássága elismeréseként. Sok műfajban alkotott, de mindig visszatért a vershez, mert mindenre van vers, vallotta. Hihetetlenül szellemes, sziporkázó, sokszor ironikus, szórakoztató társasági ember és igen termékeny, sok műfajú író volt. Gyászolja felesége, négy lánya, tizenhét unokája és a magyar író és olvasó társadalom.

Azok az 1800-as évek

Szaloncukkedli és krampampuli

Ha karácsony közeledik, mindannyiunkat örömteli várakozás tölt el. Az ünnephez kötődő számos mai szokásunk az 1800-as évekből eredeztethető.

Ebben a korban, az 1870-es évektől terjedt el Európában a karácsonyi képeslap. „Fel-találása” egy feledékeny londoni múzeumigazgató nevéhez fűződik. 1843 decemberében már nem maradt ideje személyes jókívánságokat írni barátainak, ezért úgy döntött, hogy 1000 darab rajzos üdvözlő kártyát fog nyomtatni. Karácsonyfát először a világon állítótlag Luther Márton állított a gyermekeinek 1536-ban. Hogy nálunk kit illet

az elsőség, nem tudjuk biztosan. De ez is az 1800-as években történt, pontosabban 1824-26 táján. Valószínűleg közel egy időben ragyogtak fel az első karácsonyfák gyertyái Brunsvik Teréz grófnő (a magyar óvodai ellátás megalapítója), József nádor harmadik felesége: Mária Dorottya württembergi hercegnő és báró Podmaniczky Frigyes édesanyja, Noszticz-Jankendorf Eliza szalonjában.

A karácsonyfák elmaradhatatlan dísze a szaloncukor. És hogy miért nevezzük szaloncukornak? Azért, mert a fenyő, amelyet a csillogó papírba csomagolt csemege díszített, az akkor divatba jött fogadószobákban, azaz sza-

Grafika: Pálffy Károly

Koktélok a meghitt karácsonyra 2008-ban

Rázva vagy keverve?
Bizonyára ismerős a név: Bond! James Bond. Mindenki tudja, hogy Vodka Martinit rendel még akkor is, ha éppen Izlandon egy jégből készült szállodában italozgat a bárpultnál. De vajon mit inna James a karácsonyfa mellett hintaszékben üldögélve elegáns fürdőköntösében, miközben a kandallóban izzó parázs tüze melegítené át szívét, füstje pedig a kéményben tartózkodó ellenséges kémeket űzné ki a lakásból? Biztos váltana, hiszen nincs jobb, mint amikor valaki a „csőrikés” bögréjéből éppen forró csokit szürcsölget. És ha már forró csoki, akkor biztos, hogy inkább keverve, mint hogy rázva...

Kentucky Hot Chocolate
Hozzávalók:
4 cl Bourbon whisky
2 cl barna kakaó likőr
2 dl tej
5 teáskanál kakaópor
4 cl tejszín
Elkészítési idő: 5 perc

A tejet és a tejszínt forraljuk fel és keverjük el benne a kakaóport, majd öntsük hozzá a whiskyt és a kakaólikőrt is. Tegyük „csőrikés” bögrébe, majd szórjunk a tetejére kakaóport és már fogyaszthatjuk is.

Gyererek kedvence lehet:
A gyermekek részére is készíthetünk finom koktélt, noha nem alkoholos, csak mentes változatával.

lonokban állt. Ezt a karácsonyi finomságot már Jókai Mór is ismerte és szerette, bár ő még szaloncukkedli néven írt róla. Jókai több regényében is olvashatunk a korabeli szilveszterek „ördögi italáról” a krampampuliról. Például A mi lengyelünk-ben a következőket:
„(A házigazda elé) teszik a nagy, öblös cintálat, megtöltve törkölypálinkával; a vendégek mind cinpoharakat kapnak. A pálinkát aztán a házigazda fidibusszal meggyújtja, s a kékkel, zölddel lobogó borszeszbe marokkal hinti a sárga cukrot, fűgét, mazsolaszőlőt, amitől a kék lobogvány közé piros lángnyelvek szökellnek. Ezt hívják a magyarok krám-

pámpulinak. Ebből a pokoli kotyvalékból aztán mikor a legjobban lobog, a házigazda nagy levesmerő kanállal osztogat a vendégek poharaiba, azon forrón, lángolón.” Ezek után mivel is zárhatnám soraimat, mint egy több mint százéves újévi köszöntővel:
„Sorsunk Isten kezében van, csak ő tudhatja, mit hoz a jövő! Nem kívánok tehát egyebet, midőn poharamat az új évre emelem, csupán azt kívánom, hogy a jövő új esztendő napja megint így együtt lásson minket szeretetben, barátságban, jókedvben, megelégedésben! Éljen az újév s adja meg mindenkinek azt, amit kíván!”

– Tarnai Katalin –

Cranberry Punch
Hozzávalók:
1 liter áfonyalé
2-3 evő kanál méz (ízlés szerint)
Frissen reszelt szerecsendió
Fahéj rúd
Elkészítési idő: 15 perc

Az áfonya levét felforrósítjuk, majd hozzáadjuk a mézet, majd addig hevítjük, amíg a méz el nem olvad. 3 evőkanál méz esetén az ital selymesebb lesz. Ezután poharakba töltjük. Reszeljünk rá egy kis szerecsendiót, majd egész fahéjrúddal díszítve máris fogyasztható az egész családnak.

Hit, remény, szeretet, öröm

Az adventi koszorú

A keresztény liturgia szerint az Üdvözítő-varázs, az advent, a karácsonyt, a születést megelőző felkészülési idő. Az advent, ami évszázadokon keresztül az áhitat, a böjt és az absztinencia jegyében telt, tágabb értelemben a reményteli várakozás és lelki felkészülés ideje. A régi népszokások ma már a nagyobb városokban teljesen feledésbe merültek. Ma már kevesen építik meg Luca székét, s november utolsó napján, András napkor kevés hajadon álmodja meg, ki lesz jövődöbelije. Ma ezt az időszakot inkább az általános ajándékvásárlás izgalma és fáradtsága, a többnapos ünnepre való készülés gondjai teszik ki. Az adventi koszorú is elvesztette szimbolikus jelentését, és inkább az ünnep esztétikai hatású díszítőelemeként asztaldíszként alkalmazzák. Az első adventi koszorú gyertyái 1890-ben, egy németországi árvaházban gyúltak meg. Az árvaház lelkipásztora egy akkor világításként használt kör alakú abroncon minden nap eggyel több gyertya meggyújtásával jelezte a karácsonyig hátralévő időt. Ezt váltotta fel a fenyőgallyakból, illetve szalmából készített koszorú négy gyertyával, ami az advent négy hetét jelzik. Minden vasárnap eggyel több gyertya fénye ragyogja be a lakást. Az adventi koszorú jellegze-

tes formaköteszeti alkotás, körbekötött és tömör, letűzött alapú válfaja ismert, de a merev geometriai elemeket tartalmazó köteszeti alkotások helyett ma a szabad elrendezésűek kerülnek előtérbe. A gyertya színe és alakja változatos, a katolikus körökben egy rózsaszín és három lila. Minden gyertya szimbolizál egy fogalmat: hit, remény, szeretet, öröm. A világító gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt, amelyet Isten Jézusban a várakozónak ad karácsonykor. A karácsonyi várakozás izgalmat növelve egyes családokban a gyermekeket advent kezdetekor adventi naptárral lepik meg. Ezen az általában házikóra hasonlító ajándékon vagy figurán (angyal, manó, hőember) kis ablakcskák, zsebek jelzik a napokat, amelyek karácsonyig hátra vannak. A gyermek úgy élheti át a várakozás örömét, hogy naponta egy ablakot kinyithat, és kiveheti az ott elrejtett apró ajándékot, rendszerint édességet. Az adventi naptárt természetesen egy anya találta ki gyermekének, hogy gyorsabban teljen a várakozás. A karácsonyt minden országban másként és sok helyütt máskor ünneplik, ám egy dolog sehol sem változik: a családok, barátok összegyűlnek, s együtt ünneplik ezt a jeles napot.

– Tilhof Tímea –

A füredi származású Mitev Viktor több mint húsz hazai és külföldi mixer versenyen vett részt, és 14-szer állt a dobogó valamelyik fokán. Országos mixerbajnok a Flair-tending kategóriában, 2004-től a TV Paprika műsorvezetője.

Mitev Viktor igazi hangulatfokozó karácsonyi koktélja, amit külön a Balatonfüredi Napló olvasóinak alkotott.

Cinnamon Cream Milk
Hozzávalók:
1 liter tej
8-10 rúd fahéj
1 evőkanál barnacukor
2 dl whisky krémlikőr
Elkészítési idő: 3 óra

A tejet forraljuk fel, majd adjuk hozzá a barnacukrot. Tegyük bele a 8-10 rúd fahéjat, majd jól hűtsük le. 3 óra pihentetés után, öntsük fel a whisky krémlikőrrel, majd jól keverjük el. Töltsük pohárba, majd díszítésként reszelt fahéjat szórjunk a tetejére.
Békés és szép karácsonyt kívánok mindenkinek!
– Mitev Viktor –
www.mitevviktor.hu

MEGHÍVÓ
A Pannon Várszínház egy, már a filmvásznon évekkal ezelőtt nagy sikert aratott vígjátékot mutat be Füreden december 20-án 19 órakor az Anna Grand Hotelben A miniszter félrelép címmel. Csakhogy nem a filmet, hanem az eredeti Laurence Oliver-díjas komédiát véve alapul. A tökéletes megírt komikus helyzeteket olyan színészek játéka teszi még inkább fergetegessé, mint Koscsisák András, Eged Brigitta, Kiss T. István, Zayzon Csaba, Kiss Dávid, és Molnár Ervin.

Új sportszerek

a Bem iskolában

Két hazai ezüst

a Mikulás kupán

A Bem József Általános Iskola egymillió forintos sportszervásárlási támogatást nyert az Együtt a mozgás öröméért pályázaton

A Bem iskola diákönkormányzata elhatározta, hogy a 2007/2008-as tanévet sportnappal zárja, amelyhez az iskola vezetése minden támogatást megadott, sőt még egy pályázat is készülhetett belőle.

A szülők, tanárok, gyerekek, Juhász Mária védőnő és Szentesiné Marika az ÁNTSZ munkatársa valamint a konyhai dolgozók lel-

kesedésének, összefogásának köszönhetően a sportprogramon nagyon jól érezték magukat a diákok.

A Dm. Kft. Együtt a mozgás öröméért című pályázatán, a közel négyszáz jelentkező közül az iskola pályamunkája kapott díjat, egymillió forintos sportszervásárlási támogatást nyertünk. Az eredményhirdető ünnepséget Budapesten rendezték

meg, amelyen a diákönkormányzat négy képviselője is részt vett. Katus Attila, aerobik bajnok, életmódszakértő, a pályázat fővédnöke és Szujó Zoltán sportriporter valamint a 4 for dance szórakoztatta a gyerekeket. Mini olimpiával és állófogadással zárult ez az élményekkel teli nap.

– Bem József Általános Iskola Diákönkormányzata –

A közelmúltban alakult Balatonfüredi Kölyök Labdarúgó Club (BKLC) szervezésében rendezték meg az I. Stefánia Vitorlás Mikulás Teremlabdarúgó Kupát december 7-én a Balaton Szabadidő és Konferencia Központban.

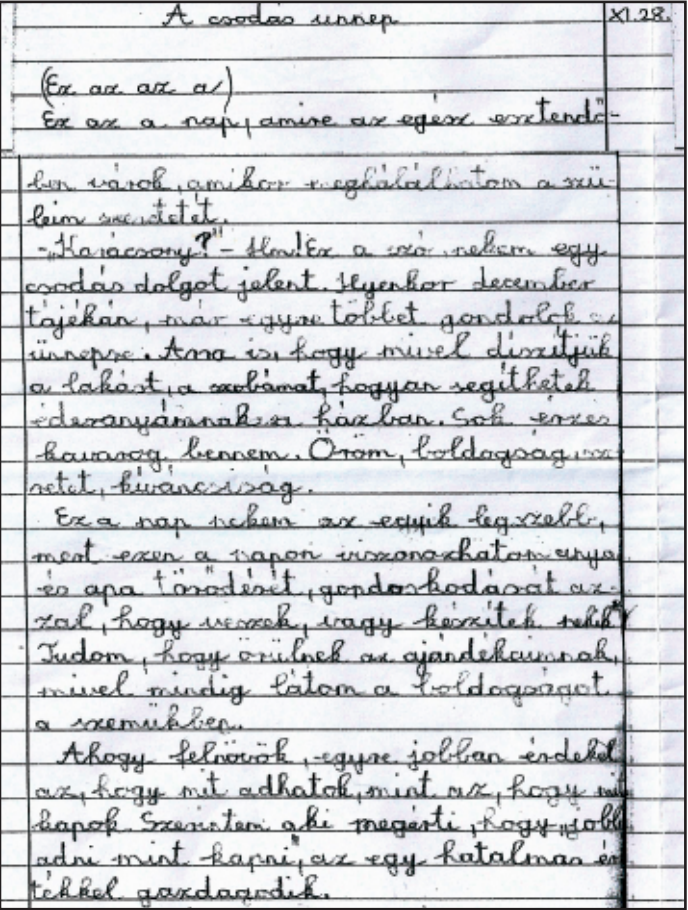
A program igazi családi délelőtt volt, hiszen a gyerekek szüleit, testvéreiket, sőt még nagyszüleit is elhozták magukkal. A hazaiak mindkét csapata – U9 és U11 – pályára lépett, a vendég csapatok között volt a Veszprém USE U9-es csapata, a Gyulafirátót SE U9 és 11-es csapata, valamint az Ajka SE U11-es csapata. A lelkes focistapalánták ügyesen irányították a labdát, a lelátóról több száz szurkoló biztatta őket. A verseny díszvendége Glázer Róbert, egykori szövetségi kapitány, Hévíz vezetőedzője volt. Beszédében hangsúlyozta: amikor a felnőtt labdarúgás megítélése rossz Magyarországon, nagy öröm ilyen tehetséges kisgyerekeket látni, ezért is jó, ha minél több futball műhely alakul országsszerte. Ez a sport szereetre, őszinteségre és fegyelemre nevel.

A teremlabdarúgó kupa első helyezettjei a veszprémi U9 és az ajkai U11-es csapatok lettek, az ezüstérmet a hazai

BKLC U9-es és U11-es csapata nyerte, a bronzérmet pedig a gyulafirátóti U9-es és U11-es csapat vitte el. A szponzoroknak köszönhetően a kisgyerekek nagy öröme a torna minden résztvevője kapott érmet. Ennél a korosztálynál nem az eredmény az elsődleges

szempont, a szervezők és a szülők maximálisan elégedettek lehetnek gyermeikkel a tornán nyújtott teljesítményük alapján, értékelte a versenyt a BKLC titkára, ifj. Makó József.

– Szücs Zsuzsi –

Jakab Viktor 5.A osztályos tanuló (Radnóti Miklós Általános Iskola) fogalmazása a karácsonyról

Erdélyi utazás

A Balatonfüredi Játékszín Alapítvány és a Gyergyószentmiklósi Könyvtár szervezésében élményekkel teli kiránduláson vehettünk részt. Iskolánk történelmi tánc csoportja, a könyvtári mese vetélkedő győztese, a Radnóti iskola táncosai, a füredi mazsorett csoport, tanáraink és a komárnói táncos gyerekek tették egységessé a csapatot.

A hosszú út fárasztóan és vidáman telt. A megérkezés után Gyergyószentmiklós nevezetességeivel ismerkedtünk. Megnéztük a régi vízimalmot és fűrészkesz malmot, érdekes történeteket hallottunk a régi malmok életéről. A Fő téren Szent Miklós, a város védőszentjének szobránál pihentünk meg, majd díszesebbnél díszesebb örmény és ortodox templomokat látogattunk. A Tarisznay Márton Múzeumban megismerhettük a régi székely viselet formáit, valamint egy érdekes kőzet- és képműalkotást tekintettünk meg. A nap végén a gyergyói Könyvtárban részt vet-

tünk a rajzkiállítás megnyitóján, majd meséket, mondákat hallgattunk ízes tájszólásban.

Következő nap a Gyilkos tó és a Békás szoros volt úti célunk. A Gyilkos tónál gyönyörködtünk a festményszerű tájban, megismertük a megkövesedett fenyők legendáját. Gyalog hódítottuk meg a Békás szorost, a Pokol kapujától a tornácon át a Pokol bejáratáig. A hatalmas sziklák, a patak csörgedező hangja tette még csodálatosabbá az idevezető utat. Kora este a helyi gimnáziumban mutattuk be táncos műsorunkat. Az este táncbázzsal zárult.

Másnap Parajdra indultunk, ahol megnéztük a sóbányát. Innen Korondra utaztunk, ahol egy képtárat és egy faluházat néztünk meg, amelyben régen fazekas műhely működött. Utunk tovább Farkaslakára vezetett Tamási Áron sírjához. A híres író tiszteletére elénekeltük a magyar himnuszot, és itt újra megtapasztaltuk, hogy nincsenek határok a magyarok régi hazájában: a kötögető

Az Eötvös iskola diákjai Erdély legszebb tájain jártak

székely néni velünk együtt énekelt. Bogárfalván Noémi nagymamája és vele együtt az egész falu várt és ünnepelt bennünket. Rögtönzött táncbemutatóval köszöntük meg kedvességüket. Az este ismét táncbázzsal zárult.

Másnap Kolozsvárra indultunk, a délután városnézéssel telt. Megnéztük a Fellegetvárát, az egyetemi városrészt a Mátyás templommal, majd a Szent Mihály templomot, és a Mátyás szobrot. Megtekintettük Mátyás ki-

rály és Bocskai István szülőházát is. Vasárnap reggel esőben indultunk hazafelé, de vidáman, mert annyi élménnyel, szép és különleges emlékekkel lettünk gazdagabbak. Ezúton köszönjük a szerve-

zőknek, különösen Benke Györgyné Brigitta néninek ezt a csodálatos erdélyi utazást.

– Szeghalmi L. Erika – Eötvös Loránd Általános Iskola Szülői Munkaközösség vezetője

Súlyos gondok a Balatonfüred FC-nél

A nyugodt feltételek ellenére „áll a bál” a Balatonfüred FC-nél. Elküldték Szász Sándor edzőt a csapattól, mert a játékosok nem kívántak vele együtt dolgozni, ráadásul az utánpótlásnál is akadtak súlyos problémák. **Fülöp Zoltán szakosztályvezető ettől függetlenül bizakodó és őszintén beszélt a negatívumokról.**

– Annyira elmérgesedett a helyzet a játékosok és az edző között, hogy más választásunk nem volt, mint hogy elküldtük a csapattól Sándort – kezdi fejtegetni a probléma okát Fülöp Zoltán. – Húsz játékost még-

sem küldhetünk el, pedig a szívünk szerint ezt tettük volna. Sanyiban egy rendkívül korrekt embert ismerünk meg, akinek szakmai tudását a mai napig elismerjük. Sajnos néhány játékos szakvezetőnek hitte magát, próbáltak okosabbak lenni az edzőnél. Biztos vagyok benne, hogy mi is hibáztunk, nem vettük észre időben a kialakult helyzetet. A péti mérkőzés után jelentkeztek az első jelek, hogy valami nem stimmel. Sándor talán annyiban hibázott, hogy nem szólt nekünk időben. Csupán annyit mondott, hogy kevesen járnak edzésekre, de a morális helyzetről nem tett említést.

– *Ki lesz az új edző, aki nek nem lesz könnyű feladata, hiszen egy morálisan lezüllött csapatot kell átvennie?*

– Négy játékos már nem tartozik a csapathoz, mindez egyfajta megtisztulást is jelent. Két játékostól azonnali hatállyal elköszöntünk, két labdarúgó pedig úgy döntött, hogy a jövőben nem kíván a BFC-ben futballozni. *Lantai Balázs* volt NB I-es játékos lesz az új tréner, akinek nem lesz könnyű feladata, de bízunk benne. Jelenleg a PELC utánpótláscsapatának szakágvezetője, de Balatonfüreden is dolgozik majd. A játékosoknak most már egy-

szer és mindenkorra be kell állni a sorba, és a célkitűzést teljesíteni. A bajnokság elején a feljutást, azaz a bajnoki címet reméltük, ettől most nagyon messze kerülünk, hiszen az őszi idény után a hatodik helyen állunk, 14 ponttal lemaradva az első helyezettől. Hiszem, hogy csapatunk ennél jóval többre hivatott. Ráadásul a vezetőség minden feltételt megadott, és meg ad majd az eredményes munkához.

– *Várható játékos mozgás a tél folyamán, hiszen négy labdarúgóval kevesebben lettek, akiket gondolom valahogyan pótolni kell?*

– A jelenlegi keret tizennyolc-húsz játékos alkotja. Az új edző feladata lesz a végleges keret kialakítása. Biztos vagyok abban, hogy lesznek még távozók, de új játékosok is csatlakozhatnak hozzánk. Bár eddig csak szapultam a labdarúgókat, de azért akadtak olyanok is, akik jó teljesítményt nyújtottak az őszi folyamán. A két kapussal maximálisan elégedettek voltunk, míg mezőnyben *Bognár Csaba*, sérüléséig *Szalai Tamás*, valamint az idény nagy részében *Farkas Attila* teljesítettek megfelelően. A védelmünk annak ellenére jól szerepelt, hogy Úrkúton beleszaladtunk a késbe, öt gólt kaptunk. Ugyanakkor a középpályások és a támadók

csalódást okoztak, hiszen nálunk jóval gyengébb képességű csapatok több gólt rúgtak, mint a mieink. Volt olyan idegenbeli mérkőzés ahol 10-12 százszázalékos helyzetet hagytak ki csatáraink. Fizikális problémákat nem fedeztünk fel a mérkőzések során, inkább mentális gondok sújtották a csapatot.

– *Térjünk rá az utánpótlás helyzetére! A zuhanyhíradóból hallani lehetett, hogy itt sem minden fenékig tejfel.*

– A nyár folyamán edzőváltás történt az utánpótlás csapatoknál. Ennek több oka is volt, de ebbe most ne menjünk bele. *Varga József* személyében egy rendkívül korrekt edzőt kapott az U13-as csapat, ráadásul óvodásokkal is foglalkozik. Nagy örömeinkre a csapat összel kiválóan szerepelt, bízunk az eredményes tavaszi folytatásban. Az U16-os és az ifjúsági csapatunknak egy trénerre lett *Dergez György* személyében. Róla is csak jókat mondhatok, elégedettek vagyunk munkájával. Az U16-os csapat az elmezőnyben tanyázik, problémák leginkább az ifiknél merültek fel. Velük kapcsolatban két negatívumot szeretnék elmondani, amit nagyon szégyellünk. A csapat Peremartonban létszámbínyosan állt ki, 22:0-ás (!) vereséget szenvedett, míg az

Úrkút elleni mérkőzésre mindösszesen öt (!) személy jelent meg a busznál, így nem tudtuk lejátszani a mérkőzést. Mindez anyagilag sokba került és erkölcsileg padlóra küldte a klubot. Ami még elszomorító, hogy akik szombaton az éjszakában buliztak, voltak annyira „gerincesek”, hogy kikapcsolták a mobiltelefonjukat a mérkőzés napjára, így nem voltak elérhetőek. Ezt a hozzáállást mindenképpen tisztáznunk kell a játékosokkal, nem ragaszkodunk senkihez tíz körömmel.

– *Hallani arról is, hogy Önök nem igazán üdvözlik a Balatonfüredi Kölyök Labdarúgó Club megalakulását. Egyetért ezzel?*

– Természetesen nem, sőt. Örülünk annak, hogy *Majder Tamásék* ilyen munkába kezdtek, hiszen így a hét és kilenc éves korosztály kitűnő körülmények között dolgozhat. Mi az együttműködésre törekszünk velük, nem az ellentétek szítására. Sajnos azt érezzük, hogy bizonyos emberek velünk szemben negatív hangokat hallatnak, próbálnak betartani nekünk. Én arra kérek minden füredi sportbarátot és szakembert, hogy a vélt sérelmeiket tegyék végre félre, és dolgozzunk együtt, közösen a füredi labdarúgásért.

– **Sz. P. –**

Garai László országos bajnoki címet szerzett

Az elmúlt hetek során rendezték a fővárosi MOM Művelődési Házban az IFBB Testépítő Magyar Bajnokságot, ahol **Garai László megismételte három évvel ezelőtti teljesítményét, amikor is a dobogó legfelső fokára állhatott.**

– A hetven kilogramm alatti kategóriában sikerült győzedelmeskednem, így 2005 után ismét országos bajnoki címet szereztem – eleveníti fel a versenyt a 37 éves Garai László. – Ajkán születtem, húszéves koromig Várpalotán éltem, majd Balatonfüredre költöztem. Tanulmányaimat Veszprém-ben végeztem el, ahol szakácsképesítést szereztem – ad rövid önéletrajzot a bajnok testépítő. Nyolc évvel ezelőtt kezdtem el komolyan foglalkozni ezzel a sporttal. Nagyon vékony fiú voltam, ezért úgy gondoltam, hogy valami kis húst kellene magamra szednem. Ennek tulajdonképpen egyenes következménye volt az, hogy nekiálltam a súlyzós edzéseknek, mely segített, hogy növeljem a súlyomat és a tömegemet.

– *A három évvel ezelőtti versenyhez képest többet kellett készülnöd?*

– Valamivel többet készültem, mint 2005-ben, hiszen most volt két év kihagyás, amit ugyan edzéssel töltöttem, de nem tényleges felkészüléssel a versenyekre. A Heuréka fitnesszteremben edzem a lakótelepen heti 3-5 alkalommal. Nincsen edzőm, saját magam állítom össze a tréningeket. A táplálék-kiegészítők használata nagyon fontos, hiszen az úgynevezett normál ételekből nem lehet annyi fehérjét, szénhidrátot, vitamint bevinni, mely szükséges. Más szereket nem használok, és nem is kívánok a közeljövőben sem, bár sajnos ezt a sportágat is

megfertőzte a dopping. Szerencsés alkat vagyok, hiszen szezonon kívüli állapotban sem vagyok 75 kilónál súlyosabb. A diéta sem akadály, hamar tudom hozni a versenysúlyomat, ehhez elegendő mindössze egy hónap.

– *Jól gondolom, hogy akkor az elmúlt hónapok azzal teltek, hogy keményen izzadtál a súlyok alatt?*

A balatonfüredi Garai László 29 évesen kezdett el testépítéssel foglalkozni. 2008-ban a 70 kilogramm alatti kategóriában szerzett országos bajnoki címet.

Fotó: Sztípitý Róbert

– Egyszerre kellett tömeget növelnem és szálkásítanom, ami egyáltalán nem könnyű. A mostani versenyre mindössze két hónapom állt a rendelkezésre, mert a nyári intenzívebb munka után kezdtem el a tréningeket.

– *Egy ilyen országos bajnokság során a szakmai zsűri mire figyel oda elsősorban?*

– Ez nagyon változó, hi-

szen attól függ, hogy a bírónak mi a legfontosabb. Valaki a tömeget pontozza jobban, más a szálkásságot, a letisztultságot díjazza, de olyan is akad, aki az arányokat részesíti előnyben.

– *Mennyire ismerik el Magyarországon a body buildinget?*

– Ha csak a díjazásokat nézem, akkor nem igazán, hiszen az országos bajnoki címem mellé egy oklevelet kaptam serleggel együtt, valamint egy jó minőségű bőrcipőt és táplálék-kiegészítőket. Egyre népszerű lesz Magyarországon ez a sportág, mely cseppet sem olcsó, hiszen ha valaki ténylegesen jól szeretné mindezt csinálni, annak havonta több tízezer forintjába kerül.

– *Egy átlag alkatú ember mennyi idő után tud olyan szintet elérni, hogy őt is megnezzék nyáron a strandon?*

– Mindez csupán testi adottság kérdése. Fontos, hogy ki mennyire hajlamos a hízásra, mennyire figyel oda az étkezésre. Lehet valakiből pár hónap alatt olyan fizikumot kihozni, hogy saját maga is csodálkozik a változásokon, de van olyan ember is, aki többéves munka után sem tud különösképpen semmit felmutatni.

– *Távolabbi terveid a sportágban?*

– Én nem is nevezném annyira távolinak, hiszen a jövő évi őszi versenyre, ha sikerül még három-négy kilogramm izmot felszedni, akár a világbajnokságon is indulhatok, legalábbis az IFBB egyik vezetője szerint. Szerintem hittel és megfelelő motiváltsággal az ember el tudja érni a célját. Én soha nem mondom azt, hogy soha. A testépítéshez nagy kitartás, akaraterő szükséges. Mindenképpen kell a motiváció, mert ha nincs, akkor az ember hamar belefárad, mind mentálisan, mind fizikailag.

– **Szendi Péter –**

Csodás őszi kézilabda

Várakozáson felül szerepel az őszi szezonban a Balatonfüredi KC. Még a legelvakultabb szurkolók és vezetők sem számítottak arra, hogy a fürediek lapzártakor az ötödik helyen állnak a bajnokságban. A kiváló teljesítmény még magát az edzőt Velky Mihályt is meglepte.

– Vártam a jó szereplést, de hazudnék, ha azt mondanám, hogy számítottam rá – kezdi az éértékelést Velky Mihály, aki szerint nagyon sok múlott a nyári felkészülésen. – Nagyon nehéz volt a sorsolásunk, melyből szerencsésen jöttünk ki. A kezdeti nehézségeket sikerült átvészelnünk, ténylegesen most érett igazi csapattá a Balatonfüredi KC – hangsúlyozza a csapategységet a népszerű tréner. Már a felkészülési mérkőzések során is látható volt, hogy a csapat védekezésben javult, de a támadójátékot még eredményesebbé kellett tenni ahhoz, hogy a BKC hozza a várt eredményeket. Velky szerint legelőször Gyöngyösön mutatta meg a gárda azt a támadójátékot, melyre a közeljövőben lehet alapozni. A Dunafer elleni győzelemre méltán büszkék a fürediek, hiszen Magyarország harmadik legerősebb csapatát sikerült két vállra

fektetniük egy nagyon jó színvonalú, változatos mérkőzésen. Velky Mihály azonban óvatosságra int, szerinte egyelőre nem szabad magababba tenni a léceket. – Nem a helyezéseket kell figyelembe venni, hanem a pontokat kell számolni. Lehetőségeinkhez mérten a mérkőzések zömét nyerjük meg, hiszen bármikor közbejöhet formahanyatlás, sérüléshullám, ami befolyásolhatja az eredményes szereplésünket – értékeli higgadtan az eredményeket a mester. A bajnokságban a cél továbbra is az ötödik-nyolcadik hely megszerzése, de a tréner nem tartja lehetetlennek a negyedik helyet sem, de ez nagyon sok mindenen múlik, például az előbb felsoroltakon. Szerencsére a csapat hozta a várt győzelmet a Magyar Kupában a Tatabánya ellen, így végül bejutottunk a legjobb tizenhat közé, melyre utoljára két évvel ezelőtt volt példa. Akkor egyébként a város adott otthont a Magyar Kupa négyesdöntőjének, többek között a Tatabánya szereplésével. A korábbi sérültek *Mohácsi Árpád*, *Horváth Szilárd* vezérletével egygólos győzelmet arattak a fürediek mintegy hatszáz lelkes néző előtt. Télen nem várható nagy játékos mozgás, mint nyáron,

de nincs is miért, hiszen a csapat gerince adott. Mindkét kapusunk fantasztikus teljesítményt nyújtott az őszi idényben. A kézilabdában egyre inkább kulcskérdéssé válik egy jó hálórő szerepeltetése. Védekezésben kiemelném *Kiss Ákos*, *Horváth Roland*, *Pásztor István* és *Kovács György* teljesítményét. A támadójátékunkban a szélsőink vitéztek leginkább, azaz *Pásztor* és *Tombor Csaba*, de a beállásaink is hozták a várt eredményeket. Néhány mérkőzés után *Frey* is hozta a kötelezőt, csakúgy, mint *Lelkes Gábor*; aki végig kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtott – értékelte a játékosok teljesítményét Velky. A mester szerint manapság már minden csak pénz kérdése. A magyar bajnokság akkor lesz ismét erős, ha tehetőszponzorok látnak fantáziát a sportágban. Bár még messze van a bajnokság vége, de az már most látszik, hogy a Veszprémet idén senki sem tudja megszorítani. A dobogóra pedig továbbra is a Szeged és a Dunafer pályázik a legnagyobb eséllyel. Velky szerint idén kiegyensúlyozottabb a bajnokság, sok körbeverés várható, mely jelentősen befolyásolhatja a tabella alakulását.

– **Szendi P. –**

Füred Optika

KARÁCSONYI AKCIÓK !!

**Exkluzív vékonyított
lencsék 20%
engedménnyel**

**Keret akció
10-50% engedménnyel
dec. 1-30-ig**

**Ingyenes computeres vizsgálat
ha nálunk rendeli szemüvegét!**

Balatonfüred, Ady Endre u. 45., Telefon: 87/480-737
Nyitva: H.-P. 9-17.30-ig, Szo. 9-12-ig

ÚJ RENAULT THALIA

ÜGYES HÚZÁS

1 790 000 FT-TÓL

www.renault.hu

ISMERJE MEG AZ ÚJ RENAULT THALIÁT! Az autót, amely Önt is meg fogja lepni új, elegáns külsejével; gazdag felszereltségével; alacsony, 4,3 l/100 km átlagfogyasztásával; 506 literes csomagtérrel és dinamikus motorjaival.

CSÁSZÁR AUTÓSZERVIZ KFT.
Veszprém, Mártírok útja 7. Tel.: 88/576-070 - veszprem@renaultcsaszar.hu - www.renaultcsaszar.hu

A képfelirattal és az alábbiakban megnevezett gépekkel együtt megrendelhető a Renault Clio 2.0i, 1.6i, 1.8i, 2.0i, 2.5i, 3.0i, 3.5i, 4.0i, 5.0i, 6.0i, 7.0i, 8.0i, 9.0i, 10.0i, 11.0i, 12.0i, 13.0i, 14.0i, 15.0i, 16.0i, 17.0i, 18.0i, 19.0i, 20.0i, 21.0i, 22.0i, 23.0i, 24.0i, 25.0i, 26.0i, 27.0i, 28.0i, 29.0i, 30.0i, 31.0i, 32.0i, 33.0i, 34.0i, 35.0i, 36.0i, 37.0i, 38.0i, 39.0i, 40.0i, 41.0i, 42.0i, 43.0i, 44.0i, 45.0i, 46.0i, 47.0i, 48.0i, 49.0i, 50.0i, 51.0i, 52.0i, 53.0i, 54.0i, 55.0i, 56.0i, 57.0i, 58.0i, 59.0i, 60.0i, 61.0i, 62.0i, 63.0i, 64.0i, 65.0i, 66.0i, 67.0i, 68.0i, 69.0i, 70.0i, 71.0i, 72.0i, 73.0i, 74.0i, 75.0i, 76.0i, 77.0i, 78.0i, 79.0i, 80.0i, 81.0i, 82.0i, 83.0i, 84.0i, 85.0i, 86.0i, 87.0i, 88.0i, 89.0i, 90.0i, 91.0i, 92.0i, 93.0i, 94.0i, 95.0i, 96.0i, 97.0i, 98.0i, 99.0i, 100.0i, 101.0i, 102.0i, 103.0i, 104.0i, 105.0i, 106.0i, 107.0i, 108.0i, 109.0i, 110.0i, 111.0i, 112.0i, 113.0i, 114.0i, 115.0i, 116.0i, 117.0i, 118.0i, 119.0i, 120.0i, 121.0i, 122.0i, 123.0i, 124.0i, 125.0i, 126.0i, 127.0i, 128.0i, 129.0i, 130.0i, 131.0i, 132.0i, 133.0i, 134.0i, 135.0i, 136.0i, 137.0i, 138.0i, 139.0i, 140.0i, 141.0i, 142.0i, 143.0i, 144.0i, 145.0i, 146.0i, 147.0i, 148.0i, 149.0i, 150.0i, 151.0i, 152.0i, 153.0i, 154.0i, 155.0i, 156.0i, 157.0i, 158.0i, 159.0i, 160.0i, 161.0i, 162.0i, 163.0i, 164.0i, 165.0i, 166.0i, 167.0i, 168.0i, 169.0i, 170.0i, 171.0i, 172.0i, 173.0i, 174.0i, 175.0i, 176.0i, 177.0i, 178.0i, 179.0i, 180.0i, 181.0i, 182.0i, 183.0i, 184.0i, 185.0i, 186.0i, 187.0i, 188.0i, 189.0i, 190.0i, 191.0i, 192.0i, 193.0i, 194.0i, 195.0i, 196.0i, 197.0i, 198.0i, 199.0i, 200.0i, 201.0i, 202.0i, 203.0i, 204.0i, 205.0i, 206.0i, 207.0i, 208.0i, 209.0i, 210.0i, 211.0i, 212.0i, 213.0i, 214.0i, 215.0i, 216.0i, 217.0i, 218.0i, 219.0i, 220.0i, 221.0i, 222.0i, 223.0i, 224.0i, 225.0i, 226.0i, 227.0i, 228.0i, 229.0i, 230.0i, 231.0i, 232.0i, 233.0i, 234.0i, 235.0i, 236.0i, 237.0i, 238.0i, 239.0i, 240.0i, 241.0i, 242.0i, 243.0i, 244.0i, 245.0i, 246.0i, 247.0i, 248.0i, 249.0i, 250.0i, 251.0i, 252.0i, 253.0i, 254.0i, 255.0i, 256.0i, 257.0i, 258.0i, 259.0i, 260.0i, 261.0i, 262.0i, 263.0i, 264.0i, 265.0i, 266.0i, 267.0i, 268.0i, 269.0i, 270.0i, 271.0i, 272.0i, 273.0i, 274.0i, 275.0i, 276.0i, 277.0i, 278.0i, 279.0i, 280.0i, 281.0i, 282.0i, 283.0i, 284.0i, 285.0i, 286.0i, 287.0i, 288.0i, 289.0i, 290.0i, 291.0i, 292.0i, 293.0i, 294.0i, 295.0i, 296.0i, 297.0i, 298.0i, 299.0i, 300.0i, 301.0i, 302.0i, 303.0i, 304.0i, 305.0i, 306.0i, 307.0i, 308.0i, 309.0i, 310.0i, 311.0i, 312.0i, 313.0i, 314.0i, 315.0i, 316.0i, 317.0i, 318.0i, 319.0i, 320.0i, 321.0i, 322.0i, 323.0i, 324.0i, 325.0i, 326.0i, 327.0i, 328.0i, 329.0i, 330.0i, 331.0i, 332.0i, 333.0i, 334.0i, 335.0i, 336.0i, 337.0i, 338.0i, 339.0i, 340.0i, 341.0i, 342.0i, 343.0i, 344.0i, 345.0i, 346.0i, 347.0i, 348.0i, 349.0i, 350.0i, 351.0i, 352.0i, 353.0i, 354.0i, 355.0i, 356.0i, 357.0i, 358.0i, 359.0i, 360.0i, 361.0i, 362.0i, 363.0i, 364.0i, 365.0i, 366.0i, 367.0i, 368.0i, 369.0i, 370.0i, 371.0i, 372.0i, 373.0i, 374.0i, 375.0i, 376.0i, 377.0i, 378.0i, 379.0i, 380.0i, 381.0i, 382.0i, 383.0i, 384.0i, 385.0i, 386.0i, 387.0i, 388.0i, 389.0i, 390.0i, 391.0i, 392.0i, 393.0i, 394.0i, 395.0i, 396.0i, 397.0i, 398.0i, 399.0i, 400.0i, 401.0i, 402.0i, 403.0i, 404.0i, 405.0i, 406.0i, 407.0i, 408.0i, 409.0i, 410.0i, 411.0i, 412.0i, 413.0i, 414.0i, 415.0i, 416.0i, 417.0i, 418.0i, 419.0i, 420.0i, 421.0i, 422.0i, 423.0i, 424.0i, 425.0i, 426.0i, 427.0i, 428.0i, 429.0i, 430.0i, 431.0i, 432.0i, 433.0i, 434.0i, 435.0i, 436.0i, 437.0i, 438.0i, 439.0i, 440.0i, 441.0i, 442.0i, 443.0i, 444.0i, 445.0i, 446.0i, 447.0i, 448.0i, 449.0i, 450.0i, 451.0i, 452.0i, 453.0i, 454.0i, 455.0i, 456.0i, 457.0i, 458.0i, 459.0i, 460.0i, 461.0i, 462.0i, 463.0i, 464.0i, 465.0i, 466.0i, 467.0i, 468.0i, 469.0i, 470.0i, 471.0i, 472.0i, 473.0i, 474.0i, 475.0i, 476.0i, 477.0i, 478.0i, 479.0i, 480.0i, 481.0i, 482.0i, 483.0i, 484.0i, 485.0i, 486.0i, 487.0i, 488.0i, 489.0i, 490.0i, 491.0i, 492.0i, 493.0i, 494.0i, 495.0i, 496.0i, 497.0i, 498.0i, 499.0i, 500.0i, 501.0i, 502.0i, 503.0i, 504.0i, 505.0i, 506.0i, 507.0i, 508.0i, 509.0i, 510.0i, 511.0i, 512.0i, 513.0i, 514.0i, 515.0i, 516.0i, 517.0i, 518.0i, 519.0i, 520.0i, 521.0i, 522.0i, 523.0i, 524.0i, 525.0i, 526.0i, 527.0i, 528.0i, 529.0i, 530.0i, 531.0i, 532.0i, 533.0i, 534.0i, 535.0i, 536.0i, 537.0i, 538.0i, 539.0i, 540.0i, 541.0i, 542.0i, 543.0i, 544.0i, 545.0i, 546.0i, 547.0i, 548.0i, 549.0i, 550.0i, 551.0i, 552.0i, 553.0i, 554.0i, 555.0i, 556.0i, 557.0i, 558.0i, 559.0i, 560.0i, 561.0i, 562.0i, 563.0i, 564.0i, 565.0i, 566.0i, 567.0i, 568.0i, 569.0i, 570.0i, 571.0i, 572.0i, 573.0i, 574.0i, 575.0i, 576.0i, 577.0i, 578.0i, 579.0i, 580.0i, 581.0i, 582.0i, 583.0i, 584.0i, 585.0i, 586.0i, 587.0i, 588.0i, 589.0i, 590.0i, 591.0i, 592.0i, 593.0i, 594.0i, 595.0i, 596.0i, 597.0i, 598.0i, 599.0i, 600.0i, 601.0i, 602.0i, 603.0i, 604.0i, 605.0i, 606.0i, 607.0i, 608.0i, 609.0i, 610.0i, 611.0i, 612.0i, 613.0i, 614.0i, 615.0i, 616.0i, 617.0i, 618.0i, 619.0i, 620.0i, 621.0i, 622.0i, 623.0i, 624.0i, 625.0i, 626.0i, 627.0i, 628.0i, 629.0i, 630.0i, 631.0i, 632.0i, 633.0i, 634.0i, 635.0i, 636.0i, 637.0i, 638.0i, 639.0i, 640.0i, 641.0i, 642.0i, 643.0i, 644.0i, 645.0i, 646.0i, 647.0i, 648.0i, 649.0i, 650.0i, 651.0i, 652.0i, 653.0i, 654.0i, 655.0i, 656.0i, 657.0i, 658.0i, 659.0i, 660.0i, 661.0i, 662.0i, 663.0i, 664.0i, 665.0i, 666.0i, 667.0i, 668.0i, 669.0i, 670.0i, 671.0i, 672.0i, 673.0i, 674.0i, 675.0i, 676.0i, 677.0i, 678.0i, 679.0i, 680.0i, 681.0i, 682.0i, 683.0i, 684.0i, 685.0i, 686.0i, 687.0i, 688.0i, 689.0i, 690.0i, 691.0i, 692.0i, 693.0i, 694.0i, 695.0i, 696.0i, 697.0i, 698.0i, 699.0i, 700.0i, 701.0i, 702.0i, 703.0i, 704.0i, 705.0i, 706.0i, 707.0i, 708.0i, 709.0i, 710.0i, 711.0i, 712.0i, 713.0i, 714.0i, 715.0i, 716.0i, 717.0i, 718.0i, 719.0i, 720.0i, 721.0i, 722.0i, 723.0i, 724.0i, 725.0i, 726.0i, 727.0i, 728.0i, 729.0i, 730.0i, 731.0i, 732.0i, 733.0i, 734.0i, 735.0i, 736.0i, 737.0i, 738.0i, 739.0i, 740.0i, 741.0i, 742.0i, 743.0i, 744.0i, 745.0i, 746.0i, 747.0i, 748.0i, 749.0i, 750.0i, 751.0i, 752.0i, 753.0i, 754.0i, 755.0i, 756.0i, 757.0i, 758.0i, 759.0i, 760.0i, 761.0i, 762.0i, 763.0i, 764.0i, 765.0i, 766.0i, 767.0i, 768.0i, 769.0i, 770.0i, 771.0i, 772.0i, 773.0i, 774.0i, 775.0i, 776.0i, 777.0i, 778.0i, 779.0i, 780.0i, 781.0i, 782.0i, 783.0i, 784.0i, 785.0i, 786.0i, 787.0i, 788.0i, 789.0i, 790.0i, 791.0i, 792.0i, 793.0i, 794.0i, 795.0i, 796.0i, 797.0i, 798.0i, 799.0i, 800.0i, 801.0i, 802.0i, 803.0i, 804.0i, 805.0i, 806.0i, 807.0i, 808.0i, 809.0i, 810.0i, 811.0i, 812.0i, 813.0i, 814.0i, 815.0i, 816.0i, 817.0i, 818.0i, 819.0i, 820.0i, 821.0i, 822.0i, 823.0i, 824.0i, 825.0i, 826.0i, 827.0i, 828.0i, 829.0i, 830.0i, 831.0i, 832.0i, 833.0i, 834.0i, 835.0i, 836.0i, 837.0i, 838.0i, 839.0i, 840.0i, 841.0i, 842.0i, 843.0i, 844.0i, 845.0i, 846.0i, 847.0i, 848.0i, 849.0i, 850.0i, 851.0i, 852.0i, 853.0i, 854.0i, 855.0i, 856.0i, 857.0i, 858.0i, 859.0i, 860.0i, 861.0i, 862.0i, 863.0i, 864.0i, 865.0i, 866.0i, 867.0i, 868.0i, 869.0i, 870.0i, 871.0i, 872.0i, 873.0i, 874.0i, 875.0i, 876.0i, 877.0i, 878.0i, 879.0i, 880.0i, 881.0i, 882.0i, 883.0i, 884.0i, 885.0i, 886.0i, 887.0i, 888.0i, 889.0i, 890.0i, 891.0i, 892.0i, 893.0i, 894.0i, 895.0i, 896.0i, 897.0i, 898.0i, 899.0i, 900.0i, 901.0i, 902.0i, 903.0i, 904.0i, 905.0i, 906.0i, 907.0i, 908.0i, 909.0i, 910.0i, 911.0i, 912.0i, 913.0i, 914.0i, 915.0i, 916.0i, 917.0i, 918.0i, 919.0i, 920.0i, 921.0i, 922.0i, 923.0i, 924.0i, 925.0i, 926.0i, 927.0i, 928.0i, 929.0i, 930.0i, 931.0i, 932.0i, 933.0i, 934.0i, 935.0i, 936.0i, 937.0i, 938.0i, 939.0i, 940.0i, 941.0i, 942.0i, 943.0i, 944.0i, 945.0i, 946.0i, 947.0i, 948.0i, 949.0i, 950.0i, 951.0i, 952.0i, 953.0i, 954.0i, 955.0i, 956.0i, 957.0i, 958.0i, 959.0i, 960.0i, 961.0i, 962.0i, 963.0i, 964.0i, 965.0i, 966.0i, 967.0i, 968.0i, 969.0i, 970.0i, 971.0i, 972.0i, 973.0i, 974.0i, 975.0i, 976.0i, 977.0i, 978.0i, 979.0i, 980.0i, 981.0i, 982.0i, 983.0i, 984.0i, 985.0i, 986.0i, 987.0i, 988.0i, 989.0i, 990.0i, 991.0i, 992.0i, 993.0i, 994.0i, 995.0i, 996.0i, 997.0i, 998.0i, 999.0i, 1000.0i, 1001.0i, 1002.0i, 1003.0i, 1004.0i, 1005.0i, 1006.0i, 1007.0i, 1008.0i, 1009.0i, 1010.0i, 1011.0i, 1012.0i, 1013.0i, 1014.0i, 1015.0i, 1016.0i, 1017.0i, 1018.0i, 1019.0i, 1020.0i, 1021.0i, 1022.0i, 1023.0i, 1024.0i, 1025.0i, 1026.0i, 1027.0i, 1028.0i, 1029.0i, 1030.0i, 1031.0i, 1032.0i, 1033.0i, 1034.0i, 1035.0i, 1036.0i, 1037.0i, 1038.0i, 1039.0i, 1040.0i, 1041.0i, 1042.0i, 1043.0i, 1044.0i, 1045.0i, 1046.0i, 1047.0i, 1048.0i, 1049.0i, 1050.0i, 1051.0i, 1052.0i, 1053.0i, 1054.0i, 1055.0i, 1056.0i, 1057.0i, 1058.0i, 1059.0i, 1060.0i, 1061.0i, 1062.0i, 1063.0i, 1064.0i, 1065.0i, 1066.0i, 1067.0i, 1068.0i, 1069.0i, 1070.0i, 1071.0i, 1072.0i, 1073.0i, 1074.0i, 1075.0i, 1076.0i, 1077.0i, 1078.0i, 1079.0i, 1080.0i, 1081.0i, 1082.0i, 1083.0i, 1084.0i, 1085.0i, 1086.0i, 1087.0i, 1088.0i, 1089.0i, 1090.0i, 1091.0i, 1092.0i, 1093.0i, 1094.0i, 1095.0i, 1096.0i, 1097.0i, 1098.0i, 1099.0i, 1100.0i, 1101.0i, 1102.0i, 1103.0i, 1104.0i, 1105.0i, 1106.0i, 1107.0i, 1108.0i, 1109.0i, 1110.0i, 1111.0i, 1112.0i, 1113.0i, 1114.0i, 1115.0i, 1116.0i, 1117.0i, 1118.0i, 1119.0i, 1120.0i, 1121.0i, 1122.0i, 1123.0i, 1124.0i, 1125.0i, 1126.0i, 1127.0i, 1128.0i, 1129.0i, 1130.0i, 1131.0i, 1132.0i, 1133.0i, 1134.0i, 1135.0i, 1136.0i, 1137.0i, 1138.0i, 1139.0i, 1140.0i, 1141.0i, 1142.0i, 1143.0i, 1144.0i, 1145.0i, 1146.0i, 1147.0i, 1148.0i, 1149.0i, 1150.0i, 1151.0i, 1152.0i, 1153.0i, 1154.0i, 1155.0i, 1156.0i, 1157.0i, 1158.0i, 1159.0i, 1160.0i, 1161.0i, 1162.0i, 1163.0i, 1164.0i, 1165.0i, 1166.0i, 1167.0i, 1168.0i, 1169.0i, 1170.0i, 1171.0i, 1172.0i, 1173.0i, 1174.0i, 1175.0i, 1176.0i, 1177.0i, 1178.0i, 1179.0i, 1180.0i, 1181.0i, 1182.0i, 1183.0i, 1184.0i, 1185.0i, 1186.0i, 1187.0i, 1188.0i, 1189.0i, 1190.0i, 1191.0i, 1192.0i, 1193.0i, 1194.0i, 1195.0i, 1196.0i, 1197.0i, 1198.0i, 1199.0i, 1200.0i, 1201.0i, 1202.0i, 1203.0i, 1204.0i, 1205.0i, 1206.0i, 1207.0i, 1208.0i, 1209.0i, 1210.0i, 1211.0i, 1212.0i, 1213.0i, 1214.0i, 1215.0i, 1216.0i, 1217.0i, 1218.0i, 1219.0i, 1220.0i, 1221.0i, 1222.0i, 1223.0i, 1224.0i, 1225.0i, 1226.0i, 1227.0i, 1228.0i, 1229.0i, 1230.0i, 1231.0i, 1232.0i, 1233.0i, 1234.0i, 1235.0i, 1236.0i, 1237.0i, 1238.0i, 1239.0i, 1240.0i, 1241.0i, 1242.0i, 1243.0i, 1244.0i, 1245.0i, 1246.0i, 1247.0i, 1248.0i, 1249.0i, 1250.0i, 1251.0i, 1252.0i, 1253.0i, 1254.0i, 1255.0i, 1256.0i, 1257.0i, 1258.0i, 1259.0i, 1260.0i, 1261.0i, 1262.0i, 1263.0i, 1264.0i, 1265.0i, 1266.0i, 1267.0i, 1268.0i, 1269.0i, 1270.0i, 1271.0i, 1272.0i, 1273.0i, 1274.0i, 1275.0i, 1276.0i, 1277.0i, 1278.0i, 1279.0i, 1280.0i, 1281.0i, 1282.0i, 1283.0i, 1284.0i, 1285.0i, 1286.0i, 1287.0i, 1288.0i, 1289.0i, 1290.0i, 1291.0i, 1292.0i, 1293.0i, 1294.0i, 1295.0i, 1296.0i, 1297.0i, 1298.0i, 1299.0i, 1300.0i, 1301.0i, 1302.0i, 1303.0i, 1304.0i, 1305.0i, 1306.0i, 1307.0i, 1308.0i, 1309.0i, 1310.0i, 1311.0i, 1312.0i, 1313.0i, 1314.0i, 1315.0i, 1316.0i, 1317.0i, 1318.0i, 1319.0i, 1320.0i, 1321.0i, 1322.0i, 1323.0i, 1324.0i, 1325.0i, 1326.0i, 1327.0i, 1328.0i, 1329.0i, 1330.0i, 1331.0i, 1332.0i, 1333.0i, 1334.0i, 1335.0i, 1336.0i, 1337.0i, 1338.0i, 1339.0i, 1340.0i, 1341.0i, 1342.0i, 1343.0i, 1344.0i, 1345.0i, 1346.0i, 1347.0i, 1348.0i, 1349.0i, 1350.0i, 1351.0i, 1352.0i, 1353.0i, 1354.0i, 1355.0i, 1356.0i, 1357.0i, 1358.0i, 1359.0i, 1360.0i, 1361.0i, 1362.0i, 1363.0i, 1364.0i, 1365.0i, 1366.0i, 1367.0i, 1368.0i, 1369.0i, 1370.0i, 1371.0i, 1372.0i, 1373.0i, 1374.0i, 1375.0i, 1376.0i, 1377.0i, 1378.0i, 1379.0i, 1380.0i, 1381.0i, 1382.0i, 1383.0i, 1384.0i, 1385.0i, 1386.0i, 1387.0i, 1388.0i, 1389.0i, 1390.0i, 1391.0i, 1392.0i, 1393.0i, 1394.0i, 1395.0i, 1396.0i, 1397.0i, 1398.0i, 1399.0i, 1400.0i, 1401.0i, 1402.0i, 1403.0i, 1404.0i, 1405.0i, 1406.0i, 1407.0i, 1408.0i, 1409.0i, 1410.0i, 1411.0i, 1412.0i, 1413.0i, 1414.0i, 1415.0i, 1416.0i, 1417.0i, 1418.0i, 1419.0i, 1420.0i, 1421.0i, 1422.0i, 1423.0i, 1424.0i, 1425.0i, 1426.0i, 1427.0i, 1428.0i, 1429.0i, 1430.0i, 1431.0i, 1432.0i, 1433.0i, 14